

Nie pożyczaj karty lojalnościowej »10

Litwa rozpocznie produkcję min »12-13

Obchody Dnia Państwowości
Litwy w Warszawie »18-19

Wilno za 56,2 mln. euro kupi
73 trolejbusy z Polski »23

Bitwa pod Grunwaldem początkiem mocarstwa polsko-litewskiego

Fot. vyr. srż. A. Čemerka / KAM

Unia polska-litewska oraz zwycięstwo w Bitwie pod Grunwaldem, sądzi historyk, profesor Alfredas Bumblauskas, pomogło stworzyć wspólne europejskie mocarstwo. Przegrana w bitwie oznaczałaby, że Litwa z Polską pozostają krajami III ligi. 15 lipca obchodzimy 615 rocznicę bitwy.

»6-7

Wakacje na Litwie i za granicą. Gdzie taniej?

»8-9

ISSN 1392-0405

Najwięcej kradną w lipcu i sierpniu

»28

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.łapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Diennikarze:
Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik,
Justyna Giedroń,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
– fotoreporter.

Dział Promocji:
Andrzej Podworski
– prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt)
i reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

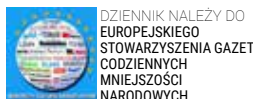
Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: VŠĮ „Kurier Wileński”

Druk: VŠĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 2500 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy za Granicą 2023”, ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

„Syrokomlówka” z 1. miejscem na IX olimpiadzie historii Polski dla Polonii. Do tego troje finalistów z Litwy

Zakończyła się IX edycja Olimpiady Historii Polski dla Polonii i Polaków za Granicą 2024/2025.

Pierwsze miejsce zajęła Antonina Ciosek z Gimnazjum im. Władysława Syrokomli w Wilnie. Do tego do finału trafiło 3 innych uczniów z Litwy, których nazwiska podajemy poniżej.

POWITANIE MARSZAŁEK SENATU RP

Uczestników powitała marszałek Senatu RP, Małgorzata Kidawa-Błońska.

„To dla mnie wielki zaszczyt i wzruszenie, że możemy się spotkać tutaj w Senacie, w Senacie Rzeczypospolitej, w miejscu wyjątkowym. Bo Senat to jest to ciało, które specjalną uwagę przywiązuje do wszystkich działań Polaków i Polonii mieszkających za granicą” – zwróciła się do zebranych marszałek Senatu RP.

„Czasy są wyjątkowe, więc ta wiedza o tych najważniejszych bohaterach naszej historii, bo tegoroczna edycja dotyczyła patronów roku 2024, Józefa Piłsudskiego, jest także symboliczna, bo poznajemy ludzi, dla których wolność, niepodległość naszego kraju miały wielkie znaczenie i całe życie temu poświęcili” – zaznaczyła.

Dodała, że laureaci i finaliści są ambasadorami polskości na całym świecie.

„Mam nadzieję, że będziecie dalej uczyli się polskiej historii i ją poznawali i co więcej, że zaczniecie tę polską historię tworzyć, bo Wy jesteście naszymi bardzo dobrymi ambasadorami, ambasadorami polskości na całym świecie i za to także wszystkim bardzo dziękuję” – zauważyła marszałek.

Pierwsze miejsce zdobyła Antonina Ciosek z Gimnazjum im. Władysława Syrokomli w Wilnie. **Fot. Tomasz Ozdoba, Kancelaria Senatu RP**

„20 POŚRÓD 200”

Młodzież współwitała Lilia Luboniewicz, prezes Fundacji „Wolność i Demokracja”, współorganizatora wydarzenia obok inicjatora, Polskiego Towarzystwa Historycznego.

„W tym miejscu pragnę w sposób szczególny podziękować nauczycielom, ze względu na to, że to właśnie ich pasja, ich zaangażowanie do historii pozwoliło zaszczerpić wśród młodzieży to zainteresowanie swoimi korzeniami. To jest ogromny sukces. Natomiast dzisiejszymi bohaterami jesteście Państwo. Współpracujecie z rówieśnikami z różnych krajów. Gratuluję” – mówiła Lilia Luboniewicz, prezes Fundacji „Wolność i Demokracja”, podczas ceremonii finałowej.

„Chciałabym skierować słowa podziękowania w kierunku Senatu, którego wsparcie finansowe pozwoliło nam na organizację tej tak ważnej inicjatywy” – podkreśliła.

Głos zabrał też przewodniczący Komitetu Główne-

go olimpiady, prof. Andrzej Korytko. Przypomniawszy historię inicjatywy.

„W pierwszej edycji to była Olimpiada Historii Polski dla Polonii i Polaków w Ukrainie. Potem druga edycja rozszerzyła się na Białoruś. W tej chwili ponad 30 krajów, młodzież z ponad 30 krajów do tej Olimpiady przystępuje. W tej chwili jest reprezentacja na tym finale ścisłym 10 krajów. 20 osób, które pokonało ponad 200 osób przystępujących do Olimpiady” – na wstępie zaznaczył prof. Andrzej Korytko, przewodniczący Komitetu Głównego olimpiady.

ZWYCIĘSTWO DLA WILNA

Z wynikiem 124 punktów, najwyższy wynik w tegorocznej edycji Olimpiady osiągnęła Antonina Ciosek, uczennica wileńskiego Gimnazjum im. Władysława Syrokomli. Laureatka odebrała dyplom z rąk marszałek Senatu RP Małgorzaty Kidawy-Błońskiej.

3.>>

Tysiące ludzi słuchało pierwszej modlitwy Anioł Pański papieża Leona XIV w Castel Gandolfo
Fot. EPA-ELTA.

2.>>

„Reprezentuje Gimnazjum im. Władysława Syrkomli w Wilnie. Dodam tylko, że na 125 punktów, pani uzyskała 124. Niesamowita wiedza” – mówił prowadzący galę wręczenia nagród Robert Tyszkiewicz, koordynator do spraw Polonii i Polaków za granicą w Senacie RP.

Drugie miejsce zajęła Marcelina Duszar z Liceum nr 10 im. św. Marii Magdaleny we Lwowie. Uzyskała 121 punktów i również zdobyła tytuł laureata. Trzecim laureatem został Adam Bisztra, reprezentujący Szkołę Polską im. Sándora Petőfiego przy Ambasadzie RP w Budapeszcie. Otrzymał 117,5 punktu.

W gronie finalistów znalazło się jeszcze troje uczniów z Litwy. Karolina Makarova z Gimnazjum im. św. Jana Pawła II zajęła 12. miejsce z wynikiem 71 punktów. Również Greta Miceikaitė z tej samej szkoły oraz Aleksander Albert Uždavinsys z Gimnazjum im. Władysława Syrkomli zdobyli po 69 punktów i zostali sklasyfikowani odpowiednio na 15. i 16. miejscu.

Wyróżniono także nauczycieli. Wśród nagrodzonych znalazła się Danuta Radewicz z Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie.

„Mam nadzieję, że nabraliście takiej zachęty i będziecie naprawdę robili jeszcze lepsze wyniki. Będziemy się tutaj spotykali w Senacie. Macie

stałe zaproszenie do polskiego Senatu” – w ciepły sposób galę podsumował i pożegnał uczestników koordynator do spraw Polonii i Polaków za granicą w Senacie RP, Robert Tyszkiewicz.

DZIEWIĄTA EDYCJA I NOWE AKCENTY TEMATYCZNE

Tegoroczna edycja olimpiady była poświęcona patronom roku 2024, ustanowionym przez Senat RP, a także postaci marszałka Józefa Piłsudskiego.

Organizatorzy – Fundacja „Wolność i Demokracja” oraz Polskie Towarzystwo Historyczne – realizują projekt od 2016 r.

Opr. A.K. na podst. mat. pras., Senat RP, inf.wł.

Imieniny

15 lipca

Anny, Antiocha, Cyriaka, Daniela, Dawida, Egona, Ignacego, Lubomyśła, Roksany, Włodzimierza, Włodzimira

16 lipca

Andrzeja, Bartłomieja, Carmena, Ermegarda, Eustazji, Fausta, Marii, Ryty, Stefana, Walentyna

Cytat dnia

„Naszym zdaniem nowe taryfy celne nie przynoszą korzyści nikomu. Musimy szukać dobrych rozwiązań w naszych stosunkach handlowych, ponieważ Unia Europejska zawsze opowiadała się za sprawiedliwym handlem opartym na zasadach międzynarodowych i z ich poszanowaniem. Musimy to kontynuować” – skomentował zamiary USA wprowadzić nowe cła w stosunku do UE i Meksyku minister spraw zagranicznych Litwy Kęstutis Budrys.

Liczba dnia

83 mln. euro – tyle wyniosą koszty budowy odcina kolejowego „Rail Baltica” z Šėtos do Ramygały. Odcinek wyniesie 12,1 km. Prace budowlane mają być skończone w pierwszym kwartale 2027 roku.

Z okazji pięknego Jubileuszu założycielki Klubu Weteranów „Wilii”

Anny Przyszlak

składamy serdeczne życzenia:

przepelnionego szczęściem życia, pogody ducha, miłości dzieci i wnuków, a także pomyślności i ludzkiej życzliwości.

Niech Bóg obdarza zdrowiem i wszelkimi łaskami, a Matka Boska ma zawsze w swej opiece.

Klub Weteranów „Wilii”

Od lekarza rodzinnego do chirurgii jednego dnia: rejon wileński wzmacnia dostępność usług medycznych

Rada Samorządu Rejonu Wileńskiego zatwierdziła ważny projekt uchwały, który poprawi jakość i dostępność usług opieki zdrowotnej w Przychodni Rejonu Wileńskiego i jej oddziałach.

Planowane jest nie tylko rozszerzenie zakresu świadczonych usług, ale także modernizacja infrastruktury i usprawnienie obsługi pacjentów.

„Dążymy do stworzenia systemu opieki zdrowotnej, który nie tylko sprostą bieżącym potrzebom, ale również będzie gotowy na wyzwania przyszłości. Dzięki temu projektowi nie tylko poszerzamy zakres usług, ale także zapewniamy każdemu mieszkańcowi rejonu wileńskiego wysokiej jakości i dostępną opiekę zdrowotną” — mówi Robert Duchniewicz, mer Samorządu Rejonu Wileńskiego.

W przychodni zostanie zwiększona liczba członków zespołu lekarzy rodzinnych oraz rozwijane będą usługi wtórnej opieki zdrowotnej, takie jak kardiologia, endokrynologia, neurologia i inne. Planowane jest uruchomienie ambulatoryjnych usług specjalistycznych, w tym chirurgii jednego dnia — w okulistyce, dermatologii, ortopedii-traumatologii, ginekologii, urologii i innych.

Planowane jest również rozszerzenie zakresu usług endoskopowych — gastrokopii i kolonoskopii — oraz utworzenie „zielonych korytarzy”, które zapewnią szybszy dostęp do specjalistów dla mieszkańców rejonu wileńskiego.

„Każdy odnowiony gabinet i nowa usługa to większy spokój dla rodziców, większe bezpieczeństwo dla seniorów i więcej nadziei dla osób zmagających się z chorobami. To krok w kierunku systemu opieki zdrowotnej, w którym każdy może czuć się doceniony i otoczony opieką, niezależnie od okoliczności” — mówi wicemer rejonu wileńskiego Edyta Tamošiūnaitė.

Ważną częścią projektu jest modernizacja infrastruktury placówek medycznych. W ramach modernizacji pomieszczeń planu-

Rejon wileński rozszerza i modernizuje usługi medyczne. Fot. vrsa.lt

je się urządzenie oddziału chirurgii jednego dnia oraz pomieszczeń sterylizacyjnych. Przewiduje się również przeprowadzenie remontu części pomieszczeń w Szpitalu Leczniczo-Opiekuńczym w Szumsku oraz w Dziennym Szpitalu Psychiatrycznym w Niemenczynie.

Na realizację projektu zaplanowano 1 mln euro.

Oczekuje się, że zmiany te poprawią jakość usług i przyczynią się do rozwoju zrównoważonego, otwartego i nowoczesnego systemu opieki zdrowotnej, zapewniając dobrobyt mieszkańców rejonu wileńskiego. ■

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

Głosujcie na pomysły budżetu partycypacyjnego 2025 r. — tworzymy rejon wileński razem!

Samorząd Rejonu Wileńskiego zachęca mieszkańców do głosowania na inicjatywy budżetu partycypacyjnego **do 28 lipca**.

Głosować może każdy mieszkaniec rejonu, który ukończył **18 lat** i zadeklarował tu miejsce zamieszkania. Każda osoba może oddać głos na trzy wybrane projekty w różnych kategoriach.

Jak głosować?

Online: <https://dalyvauk.vrsa.lt/projektai>

Osobiście: w Urzędzie Stanu Cywilnego Administracji Samorządu (ul. Rinktinės 50, Wilno, pokój 102) w dni robocze w godz. **9:00-11:00**.

Ważne: Jeśli mieszkaniec oddał głos zarówno elektronicznie, jak i fizycznie, liczy się głos online.

Jeśli wypełniono kilka kart, ważny jest ostatni oddany głos.

Więcej szczegółów o projektach: <https://dalyvauk.vrsa.lt>

WOJNA Niemcy nie dostarczą Taurusów i Patriotów Ukrainie

Minister obrony Boris Pistorius oświadczył, że Niemcy nie będą w stanie przekazać Ukrainie kolejnych systemów obrony powietrznej Patriot, ponieważ w kraju pozostało ich tylko sześć. W niedzielnym wywiadzie dla „Financial Times” powiedział też, że Berlin nie planuje dostarczenia Ukrainie rakiet dalekiego zasięgu Taurus. Minister Pistorius przypomniał, że Berlin w latach 2023–2024 przekazał już Kijowowi trzy z dwunastu swoich systemów Patriot i – jak podkreślił – „zostało nam ich w Niemczech tylko sześć”.

POLSKA Media: coraz więcej mieszkań poza dużymi miastami

Nowoczesne osiedla mieszkaniowe powstają nawet w rejonach kraju, w których ubywa ludności, informował w Polsce „Puls Biznesu”. „(...) Lepszym sygnałem rozwoju Polski jest to, co dzieje się w średnich i małych miejscowościach, a nie centrum Warszawy czy Krakowa” – podkreśla autor artykułu w „PB”, zauważając wzrost liczby mieszkań. „Nawet w warunkach recesji demograficznej może się zwiększać popyt na nową powierzchnię mieszkaniową” – czytamy. „Pierwszą przyczyną wzrostu budownictwa w mniejszych powiatach jest po prostu wzrost dochodów ludności” – oceniono w artykule.

KRYMINAŁ Chcieli wysadzić bankomat, trzeci poszukiwany

W poniedziałek w nocy w Birzach zatrzymano dwóch obywateli Mołdawii, którzy zamierzali wysadzić bankomat znajdujący się w centrum handlowym. Obecnie trwają intensywne poszukiwania trzeciego obywatela Mołdawii, Petru Briguneto, urodzonego w 1986 r. Poszukiwany mężczyzna może lekko utykać.

BIZNES Litwini przejęli rumuńskiego producenta papieru

Prywatny fundusz kapitałowy „INVL Baltic Sea Growth Fund”, zarządzany przez litewską grupę zarządzającą aktywami w krajach bałtyckich „Invalida INVL”, nabył rumuńskiego producenta papieru „Pehart Group”. O zakończeniu transakcji nabycia akcji od niezależnego funduszu private equity „Abris Capital Partners”, który wcześniej był właścicielem „Pehart Group”, litewski fundusz poinformował w poniedziałek 14 lipca.

WOJNA Kellogg w Kijowie na cały tydzień

W poniedziałek 14 lipca do Kijowa przybył specjalny wysłannik prezydenta USA Donalda Trumpa ds. Ukrainy Keith Kellogg – poinformował na Telegramie Andrij Jermak, szef biura (kancelarii) prezydenta Ukrainy Wołodymyra Zełenskiego. Oświadczył, że „zasadą prezydenta Donalda Trumpa jest pokój poprzez siłę”. Dodał następnie: „podtrzymujemy to podejście”. W ubiegłym tygodniu Kellogg poinformował, że będzie przebywał w Ukrainie przez tydzień.

MSZ Litwa szuka attaché dla Japonii

Ministerstwo Gospodarki i Innowacji poszukuje attaché handlowego w Japonii – w poniedziałek ogłoszono konkurs na to stanowisko. Kandydaci muszą posiadać co najmniej dwuletnie doświadczenie w pracy w zakresie współpracy międzynarodowej, stosunków między-

narodowych lub ekonomii, znać język angielski oraz spełniać inne wymagania, w tym możliwość uzyskania pozwolenia na pracę z informacjami niejawnymi.

BIZNES Firma kryptowalut opracowuje plan dla Litwy

Wiceprezydent amerykańskiego giganta technologii finansowych (fintech) i zarządzania aktywami Robinhood, Johann Kerbrat, twierdzi, że firma nadal opracowuje konkretne plany rozwoju na Litwie, a kraj ten wybrała ze względu na sprzyjający ekosystem współpracy, jak podaje w poniedziałek portal „Verslo žinios”. BNS podało, że pod koniec maja Bank Litwy wydał Robinhood pierwszą licencję na świadczenie usług przechowywania i administrowania kryptowalutami, realizacji zleceń i innych usług – jest to pierwsza licencja przyznana firmie zajmującej się kryptowalutami.

PRAWO Ministerstwo nie popiera przejeżdżania przez przejścia

Ministerstwo Łączności proponuje dalszy zakaz przejazdu wszystkich elektrycznych środków mikrokomunikacji przez przejścia dla pieszych (nie licząc przejść ze ścieżkami rowerowymi). Obecnie można je jedynie prowadzić. Ministerstwo proponuje rządowi, aby nie popierał poprawek, które proponują zezwolenie niektórym takim środkom, np. trójkołowym lub innym, nieuznawanym za wózki inwalidzkie, na poruszanie się po przejściach dla pieszych z prędkością do 6 km na godzinę. Dane Agencji ds. Kompetencji Transportowych wskazują, że w latach 2020–2024 średnio dochodziło do około 29 wypadków drogowych na przejściach, w których ciężko ranni byli trzej kierowcy elektrycznych środków mikrotransportu. W przedostatnim roku jeden z nich zginął.

Str. opr. Apolinary Klonowski na podst. BNS, PAP, mat.pras., inf.wł. Fot. EPA-ELTA
a.klonowski@kurierwileński.lt

Bitwa pod Grunwaldem. Początek mocarstwa polsko-litewskiego

Antoni Radczenko

Unia polska-litewska oraz zwycięstwo w Bitwie pod Grunwaldem, sądzi historyk, profesor Uniwersytetu Wileńskiego Alfredas Bumblauskas, pomogło stworzyć europejskie mocarstwo. Przegrana w bitwie oznaczałaby, że Litwa z Polską pozostają krajami III ligi.

— Jeśli chodzi o Bitwę pod Grunwaldem, to zgadzam się z myślą wypowiedzianą przez wybitnego polskiego historyka Henryka Samsonowicza, który powiedział, że Polska bez unii z Litwą byłaby krajem III kategorii w Europie, a po unii, w tym również po Grunwaldzie, stała się państwem II kategorii. Dla Samsonowicza państwami II kategorii były Węgry oraz Święte Rzymskie Imperium. I kategoria to dla niego Francja z Anglią i na te miejsce oczywiście nikt tutaj nie pretendował. Właśnie dzięki Bitwie pod Grunwaldem Polska z Litwą stała się graczem o wadze Świętego Imperium — oświadcza „Kurierowi Wileńskiemu” prof. Alfredas Bumblauskas z Uniwersytetu Wileńskiego.

NOWA EUROPA

Zmarły przed czterema laty prof. Henryk Samsonowicz wielokrotnie wypowiadał się o początkach relacji polsko-litewskich. „To Grunwald sprawił, że kraje dotychczas drugorzędne, peryferyjne, leżące na ziemiach tzw. »Młodszej Europy« — pozbawione tradycji rzymskiej i nieposiadające wielkich miast — znalazły się w centrum światowej uwagi. To Grunwald w zasadniczym stopniu przyczynił się do zaangażowania owych państw w budowę nowej Europy: w walkę z naporem tureckim, w reformę i zjednoczenie Kościoła, w rewolucję husycką, w sprawę sukcesji na tronie Cesarstwa Rzymskiego Narodu Niemieckiego. Ich udziałem stały się także sprawy

■ Każdego roku pod Grunwaldem odbywa się inscenizacja bitwy

Każdego roku pod Grunwaldem odbywa się rekonstrukcja Bitwy pod Grunwaldem. Tegoroczna inscenizacja odbyła się w minioną sobotę. W rekonstrukcji wzięło udział 1,2 tys. osób z bractw rycerskich, którym kibicowało kilka tysięcy widzów. Reżyserem widowiska był Krzysztof Górecki.

bardziej lokalne, takie jak zjednoczenie ziem Rusi czy walka z międzynarodowym rycerstwem, które zasilało zakon krzyżacki” — mówił naukowiec z okazji 600 rocznicy zwycięstwa pod Grunwaldem.

Bitwa pod Grunwaldem rozegrała się 15 lipca 1410. Podobnie, jak przed 615 laty, to był wtorek. „Namiot z kaplicą polecił umieścić na wzgórzu od strony jeziora Lubań zamierzając wysłuchać mszy w czasie, gdy wojsko zajmowało się rozbijaniem obozu. Mistrz pruski Ulryk von Jungingen przybył już do wioski Grunwald, którą miał wślawić swą klęską, ale mimo że przebywał w pobliżu, zwiadowcy królewscy nie wiedzieli jeszcze

o nim. Kiedy więc rozpięto namiot z kaplicą, a król spieszył, żeby wysłuchać mszy, przybył rycerz Hannek z Chełmu, herbu Ostoja donosząc, że widział wojsko wroga na parę kroków od siebie. Kiedy zaś król zapytał, jak dużo ich jest, odpowiedział, że widział tylko jedną ich chorągiew i że pobiegł natychmiast, by donieść o ich przybyciu. Kiedy on jeszcze mówił, przybył rycerz z domu Oksza Dzierśław Włostowski i twierdził, że on widział dwie chorągwie wrogów. Gdy ten jeszcze nie skończył mówić, przybył trzeci, a za nim czwarty, piąty i szósty zgodnie donosząc, że gotowe do walki oddziały wrogów są w pobliżu” — tak początek batalii opisywał polski kronikarz Jan Długosz.

WALKA O ŻMUDŹ

Bitwa pod Grunwaldem jest zaliczana do jednej z największych bitew średniowiecznej Europy. Długosz w swym dziele „Roczniki czyli kroniki sławnego Królestwa Polskiego” podał, że po stronie polsko-litewskiej było ok. 50 tys. żołnierzy, natomiast po stronie zakonu krzyżackiego w granicach 30 tys.

6.>>

Współcześni historycy sceptycznie podchodzą do liczb podanych przez kronikarza. Prawdopodobnie po stronie Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego walczyło 30–35 tys. osób, a po krzyżackiej 16–20.

Formalną przyczyną wojny z zakonem krzyżackim była przynależność Żmudzi. Ostatecznie w bitwie wygrały połączone siły ówczesnej Litwy oraz Polski. Pod Grunwaldem poległ kwiat rycerstwa krzyżackiego na czele wielkim mistrzem zakonu Ulrichem von Jungingenem. Dzisiaj nikt nie zadaje pytania, co by stało się z Polską i Litwą, gdyby przegrali bitwę z krzyżakami. Bumblauskas uważa, że taki scenariusz był realny. — Moim zdaniem Witold nawet szykował się na podobny zbieg okoliczności. W razie niepowodzenia był gotów oddać Żmudź. Źródła historyczne mówią wprost, że brat walczył za brata. Tu mają na uwadze pokrewieństwo pomiędzy Władysławem Jagiełłą a Witoldem. W Polsce były sceptyczne głosy, które mówiły,

Bitwa pod Grunwaldem jest zaliczana do jednej z największych bitew średniowiecznej Europy. Długosz w swym dziele „Roczniki czyli kroniki sławnego Królestwa Polskiego” podał, że po stronie polsko-litewskiej było ok. 50 tys. żołnierzy, natomiast po stronie zakonu krzyżackiego w granicach 30 tys.

czy Polsce warto w tym przypadku iść na wojnę. Trzeba też rozumieć, że Witold idąc na wojnę mocno ryzykował, ponieważ faktycznie zamki na Litwie pozostały praktycznie bez wojowników — podkreśla Bumblauskas.

Oprócz straconej Żmudzi, sądzi historyk, przegrana miałaby bezpośredni wpływ na dalszy rozwój obu państw. — Sądzę, że Litwa i Polska nie miałyby takiego potencjału,

jaki pojawił się po zwycięstwie. Dlatego oba państwa dalej należałyby do III kategorii krajów europejskich — oświadcza Bumblauskas.

INSCENIZACJA BITWY

Każdego roku pod Grunwaldem odbywa się rekonstrukcja Bitwy pod Grunwaldem. Tegoroczna inscenizacja odbyła się w minioną sobotę. W rekonstrukcji wzięło udział 1,2 tys. osób z bractw rycerskich, którym kibicowało kilka tysięcy widzów. Reżyserem widowiska był Krzysztof Górecki. „Nie chwalimy się tutaj klęskami, nie opłakujemy szarż, które zostały przegrane, jest pokazane zwycięstwo, chwała polskiego oręża” — oświadczył w rozmowie z PAP reżyser.

Obchody bitwy trwały dwa dni. Oprócz inscenizacji odbywały się turnieje walk rycerskich, pokazy oraz koncerty. Rekonstruktorzy mieszkali w specjalnym rycerskim obozowisku, gdzie można było zobaczyć, jak wyglądało życie w średniowieczu. ■

Fot. vyr. srż. A. Čemerka / KAM

■ W rekonstrukcji wzięło udział 1,2 tys. osób z bractw rycerskich, którym kibicowało kilka tysięcy widzów

Tydzień wakacji na Litwie i za granicą. Gdzie jest taniej?

Ceny w litewskich kurortach, szczególnie w szczycie sezonu, mogą być porównywalne lub nawet wyższe niż w niektórych popularnych kurortach zagranicznych.

Justyna Giedrojć

Koszty wczasów zależą od wielu czynników. Na ostateczny koszt wypoczynku wpływają m.in. sezon, długość pobytu, standard zakwaterowania, rodzaj transportu, dodatkowe atrakcje.

W niektórych przypadkach zagraniczne wakacje mogą być tańsze niż te spędzone na Litwie, szczególnie gdy chodzi o takie kraje jak Bułgaria, Turcja czy niektóre kraje bałkańskie. Popularne kurorty w kraju, takie jak Połaga, Nida, Juodkrantė czy inne miejscowości Mierzei Kurońskiej mogą być równie kosztowne, a nawet droższe od wielu zagranicznych kierunków.

NAJDROŻSZYM KURORTEM JEST POŁAGA

Według danych opublikowanych przez Swedbank wiele osób decyduje się na wyjazdy hybrydowe, łączące wypoczynek na Litwie z zagranicznymi podróżami. 37 proc. mieszkańców kraju planuje spędzić tegoroczny urlop zarówno na Litwie jak i za granicą, 33 proc. – tylko w kraju, 11 proc. – tylko za granicą.

– Ludzie sprawdzają oferty, szukają najlepszego stosunku jakości do ceny na wakacje. Wakacje na Litwie nie zawsze są tańsze niż za granicą. Ceny w popularnych krajowych kurortach, szczególnie w sezonie letnim, potrafią być bardzo wysokie – zauważa w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Justina Bagdanavičiūtė, specjalistka ds. edukacji finansowej banku Swedbank.

Z opublikowanych danych wynika, że najtańsze miejsca na spędzenie wakacji to Birsztany i Malaty, z kolei Połaga jest najdroższym kurortem pod względem cen.

Pomimo rosnącej popularności wypoczynku na łonie przyrody nad jeziorem, wśród ulubionych wakacyjnych kierunków liderem pozostaje Połaga.

■ Główną zaletą wakacji za granicą jest dobra pogoda Fot. EPA-ELTA

– Jest to kurort, który łączy w sobie walory nadmorskiego wypoczynku z bogatym życiem nocnym. Oferuje piękne plaże, molo, a także liczne bary i restauracje, co czyni go atrakcyjnym miejscem zarówno dla miłośników plażowania, jak i nocnych rozrywek. Poza tym, co jest bardzo ważne, kurort ten oferuje wiele atrakcji dla rodzin z małymi dziećmi. Jednak te zalety wakacyjne wiążą się z pewnymi kosztami – zaznacza Justina Bagdanavičiūtė.

Informacja zawarta na platformach do wynajmu apartamentów pokazuje, że siedem noclegów dla dwóch osób w terminie lipiec–sierpień kosztuje w Połdze około 860 euro. Jeżeli do tej kwoty dodamy koszty podróży samochodem z Wilna i z powrotem, koszty stołowania się w kawiarniach czy restauracjach (dwie filiżanki kawy, cztery dania i cztery napoje), codziennie trzeba będzie wydać około 95 euro.

– Cena może wahać się w zależności od rodzaju zakwaterowania, lokalizacji czy sposobu odżywiania się. Jednak z grubsza tygodniowy pobyt dla dwóch osób w Połdze kosztuje około 1 700 euro. Jest to kwota bez uwzględnienia dodatkowych rozry-

wek, takich jak wynajem rowerów, bilety na wydarzenia kulturalne i in. – podkreśla rozmówczyni.

Wczasy w innych kurortach krajowych są nieco tańsze. W Birsztanach podobny pobyt dla dwóch osób może kosztować około 1 170 euro, w Malatach – 1 080 euro.

LIDEREM JEST TURCJA

Główną zaletą wakacji za granicą jest dobra pogoda.

– Latem na Litwie mogą występować częste opady deszczu. Jednak gwarancja dobrej pogody w kurortach zagranicznych też nie jest możliwa. Nawet w krajach o przeważnie słonecznym klimacie mogą zdarzyć się dni deszczowe lub burze. Wśród zagranicznych kierunków wakacyjnych liderem jest Turcja. Dużą popularnością tradycyjnie cieszą się kurorty w Hiszpanii i Włoszech – wylicza specjalistka Swedbanku.

Przykładowo, koszt tygodniowych wakacji dla dwóch osób w tureckim kurorcie Antalya, z przelotem z Wilna, wyżywieniem (ok. 80 euro dziennie), kosztuje około 1 900 euro.

8.>>

Wielu turystów jadących na wakacje do Turcji kupuje pakiety turystyczne. Jest to popularna opcja, ponieważ oferuje kompleksowe rozwiązania, obejmujące zazwyczaj przelot, hotel, a często wyżywienie. Pakiety turystyczne zawierają oferty na tygodniowy pobyt w Antalyi dla dwóch osób w niższych cenach, np. za 1 400 euro ze śniadaniem i kolacją. Ceny wahają się od 1 000 do 3 600 euro. Jest to niewątpliwie jeden z najtańszych kierunków śródziemnomorskich.

JEDZENIE TAŃSZE I ŚWIEŻSZE

We włoskim, położonym nad Morzem Adriatyckim Rimini tygodniowe wakacje dla dwóch osób kosztują około 2 100 euro. Wyżywienie dla dwóch osób może kosztować tu około 104 euro dziennie. Średni koszt takich wakacji w hiszpańskiej Maladze wyniesie 2 150 euro. Koszty wyżywienia wyniosą dziennie około 95 euro.

Warto zauważyć, że koszty wyżywienia w niektórych kurortach zagranicznych są niższe niż na Litwie, szczególnie w porównaniu do popularnych miejscowości turystycznych takich jak Połaga czy Nida. Ponadto za granicą jedzenie jest nie tylko tańsze, ale też świeższe. Produkty sezonowe są lepszej jakości i dostępne w niższej cenie.

PODRÓŻE ZAGRANICZNE ZDROŻAŁY

– Najbardziej popularne wśród mieszkańców Litwy kierunki to: Tur-

cja, Grecja, Hiszpania, Czarnogóra, Tunezja – mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Miglė Bielinytė, rzeczniczka biura podróży Novaturas.

Już wiele lat z rzędu bezkonkurencyjna jest Turcja. Szacuje się, że w tym roku wakacje spędzi tam ponad 230 tys. mieszkańców Litwy, o 3 proc. więcej w porównaniu z ub. rokiem. Codziennie do Turcji z Litwy lecą 3–4 samoloty.

– Latem mieszkańcy coraz częściej wybierają także Maderę, Malagę i Cypr. Pojawiają się też nowe trendy wakacyjne. Dominującym trendem jest wypoczynek nad morzem połączony ze zwiedzaniem okolicznych miast i miejscowości. Coraz więcej naszych obywateli rezerwuje wycieczki krajoznawcze w kurortach nadmorskich – wyjaśnia rozmówczyni.

Większą popularnością cieszą się podróże kameralne, czyli w małych grupach oraz podróże solo. Większość mieszkańców planuje podróżę zawczasu, część wybiera oferty last minute.

– Zawczasu planując wakacje, można nie tylko swobodnie wybierać spośród najpopularniejszych terminów wyjazdów, ale też korzystać z szerokiej oferty hoteli oraz zniżek – zaznacza rzeczniczka biura podróży Novaturas.

W 2025 r. podróże zagraniczne zdrożały o 10–15 proc. W 2024 r. mieszkaniec Litwy wydał na wakacje za granicą około 870 euro, w 2025 r. kwota ta wynosi już 980 euro. ■

■ Pod względem cen najdroższym kurortem jest Połaga Fot. Dainius Labutis, ELTA

Przepisy prawne wadliwe, nie gwarantują przejrzystości

Przepisy prawne nie zapewniają przejrzystości i niezależności powoływania zarządów przedsiębiorstw państwowych i samorządowych oraz instytucji publicznych, co stwarza ryzyko ich upolitycznienia i konfliktu interesów – poinformowała w poniedziałek Służba śledztw specjalnych (STT). Stwierdzono, że obecnie założyciel lub udziałowiec, na przykład minister, ma prawo przed upływem kadencji odwołać cały zarząd instytucji publicznej bez podania uzasadnionych przyczyn.

Sprawca wypadku mógł mieć problemy zdrowotne

W Wilnie, na początku lipca, samochód wjechał na przystanek autobusowy, w wyniku czego zginęła młoda kobieta. Jak podała agencja BNS, 3 lipca samochód marki Volkswagen wjechał w przystanek komunikacji miejskiej na ulicy Žirmūnų, w wyniku czego zginęła dziewczyna urodzona w 2005 r., a inna dziewczyna urodzona w tym samym roku odniosła obrażenia nie zagrażające życiu. Samochód prowadził trzeźwy mężczyzna urodzony w 1975 r., który według policji mógł mieć problemy zdrowotne.

Cła odwetowe, nawet 21 mld dol.

– Unia Europejska przygotowała już cła odwetowe o wartości 21 mld dolarów, które będą wprowadzone w sytuacji załamania się negocjacji handlowych z USA – powiedział w wywiadzie dla dziennika „Il Messaggero” wicepremier, minister spraw zagranicznych Włoch Antonio Tajani. W sobotę 12 lipca prezydent USA Donald Trump zagroził cłami w wysokości 30 proc. na produkty z UE i Meksyku po tym, jak tygodnie negocjacji nie przyniosły konkretnych rozwiązań.

Opr. A.K. na podst. BNS, PAP

Nie chcesz być oszukany?

Nie pożyczaj swojej karty lojalnościowej

Honorata Adamowicz

W ten sposób zachęca się klientów do ponownych zakupów w tej samej sieci. Niestety zdarzają się sytuacje, kiedy klient z dobrej woli pożycza swoją kartę lojalnościową i zostaje pozbawiony zgromadzonych punktów. Przedstawiciele sieci handlowych zachęcają swoich klientów do zachowania czujności.

– Istnieje wiele przypadków, w których nasi klienci z uprzejmości pożyczają swoją kartę lojalnościową „Ačiū” innej osobie. Trudno powiedzieć, jak często się to zdarza, lecz bywa tak, że osoba, której została udostępniona karta, wykorzystuje zebrane środki na swoje zakupy. Czy często dochodzi do takich sytuacji? Trudno powiedzieć, ponieważ nie wszyscy poszkodowani zgłaszają do nas taki problem. Trudno jest również stwierdzić, czy klienci, którzy wykorzystują środki zgromadzone na cudzej karcie, robią to specjalnie, czy być może przypadkowo wybrali taką funkcję żeby zdjąć z karty punkty lojalnościowe w postaci pieniędzy. Trudno jest też powiedzieć, jak dużo jest osób, które robią tak regularnie – mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Titas Atraskėvičius rzecznik prasowy sieci handlowej Maxima.

KARTA LOJALNOŚCIOWA JEST WYDAWANA OSOBIŚCIE

Jak mówi Titas Atraskėvičius, należy pamiętać, że karta lojalnościowa „Ačiū” jest wydawana każdemu klientowi osobiście. Oznacza to, że tylko właściciel karty powinien z niej korzystać nie przekazując jej innym osobom. W przypadku, gdy karta lojalnościowa „Ačiū” zostanie dobrowolnie używana in-

Niemal każda rozpoznawalna sieć sklepów, stacji benzynowych, supermarketów, restauracji posiada własną kartę lojalnościową. Jeśli klient kupuje towar, część zapłaconej kwoty jest zwracana na kartę lojalnościową.

nej osobie, nabywca przyjmuje pełną odpowiedzialność za sposób jej wykorzystania. Postanowienia te są jasno określone w regulaminie programu lojalnościowego „Ačiū”.

– Aby uniknąć podobnych nieprzyjemnych sytuacji oraz utraty zgromadzonych punktów lojalnościowych na karcie, zawsze zalecamy naszym klientom, aby nie pożyczali swojej osobistej karty lojalnościowej innym osobom – podkreśla Titas Atraskėvičius.

W przypadku, gdy klient zgubi swoją osobistą kartę lojalnościową „Ačiū” i chce zachować zgromadzone na niej punkty lojalnościowe zaleca się natychmiastowe zablokowanie karty. Klienci Maximos mogą to zrobić na kilka sposobów: kontaktując się z klientai@maxima.lt, online na www.maxima.lt/pagalba lub dzwoniąc pod numer +370 800 200 50. Więcej

informacji znajduje się na stronie <https://www.maxima.lt/aciū>.

Gintarė Kitovė, kierowniczka ds. komunikacji sieci handlowej IKI w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” mówi, że karta lojalnościowa, czy to wirtualna, czy fizyczna, ma charakter osobisty i została zaprojektowana z myślą o potrzebach konkretnej osoby, dlatego nie wolno jej pożyczać innym osobom.

NAJLEPIEJ UŻYWAĆ WŁASNEJ KARTY JEJ NIE UDOSTĘPNIAC

– Prawie nie zdarzają się przypadki, że ktoś został pozbawiony punktów, gdy pożyczył swoją kartę przy kasie. Ale czasami ma to miejsce. Przypominam kupującym, że najlepiej jest zawsze używać własnej karty i nie udostępniać jej nikomu. Lepiej nie ryzykować – podkreśla Gintarė Kitovė. ■

Najlepiej jest zawsze używać własnej karty i nikomu jej nie udostępniać
Fot. Marian Paluszkiwicz

Ratownicy: Mimo corocznych ostrzeżeń ludzie nadal przeceniają swoje siły i toną

Honorata Adamowicz

Lato to świetny czas na wszelkiego rodzaju aktywności na świeżym powietrzu, zwłaszcza obok wody. W związku z tym ratownicy każdego roku przypominają, jak należy zachowywać się bezpiecznie w wodzie. Niestety, nadal często dochodzi do utonięć. Według ratowników, do tragedii dochodzi najczęściej z powodu przecenienia własnych sił i nieodpowiedniego podejścia do własnej ochrony.

„LUDZIE NAS NIE SŁYSZĄ”

— Każdego roku powtarzamy to samo i informujemy, jak bezpiecznie zachowywać się nad wodą. Niestety, nie wszyscy nas słyszą... Tego lata strażacy musieli interweniować w wodzie 46 razy. Wyciągnęli 17 topielców, w tym 5 nieletnich, i uratowali 10 osób. Najwięcej utonięć odnotowano w okręgach wileńskim (6), kowieńskim (4) i szawelskim (3). W ubiegłym roku, w tym samym okresie, przeprowadzono 62 akcje ratunkowe, podczas których wyciągnięto 21 topielców, w tym jednego nieletniego, i uratowano 4 osoby — powiedziała w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Sonata Kukienė, główna specjalistka Wydziału Komunikacji Straży Pożarnej i Ratownictwa.

W 2024 r. strażacy musieli przeprowadzać działania w wodzie i na łodzie 403 razy. Wyciągnęli z wody 120 osób tonących (99 w 2023 r.), w tym 5 dzieci (3) oraz uratowali 31 osób (42). Największa liczba utonięć w ub. roku miała miejsce w okręgach wileńskim (32) i kowieńskim (25). Średni wiek osób, które utonęły, wynosił 55 lat. Według danych na lata 2020-2024 średnia roczna liczba ofiar utonięć wyciągniętych z wody przez strażaków wynosi 113, w tym troje dzieci. W ciągu pięciu lat (2020-2024) strażacy uratowali 566 tonących.

JAK UNIKNĄĆ UTONIĘCIA

Nasza rozmówczyni powtarza podstawowe zasady bezpiecznego

W ciągu pięciu lat (2020-2024) strażacy uratowali 566 tonących osób z akwenów **Fot. Marian Paluszkiewicz**

zachowania nad wodą. Jak mówi, najlepiej jest oczywiście umieć pływać. Ale jeśli nie umiemy pływać, to do wody nie wolno wchodzić głębiej niż do głębokości klatki piersiowej. Nie wolno pływać samemu, w nieznanach, odosobnionych miejscach. Należy wybierać plażę lub miejsce, w którym pływa więcej osób i dyżurują ratownicy. Pływać tylko wtedy, gdy mamy pewność, że jest to bezpieczne, a w nieznanym zbiorniku wodnym najpierw brodzić powoli, a następnie zanurzyć się w wodzie.

Nie zostawiać dzieci poniżej 14. roku życia bez opieki w pobliżu wody lub w wodzie. Nie wzywać pomocy, jeśli jej nie potrzebujemy. Nie żuć gumy podczas pływania, nie jeść, nie pływać bezpośrednio po jedzeniu lub będąc pod wpływem alkoholu.

Jeśli zbliżają się chmury burzowe, należy wyjść z wody — przebywanie nie tylko w wodzie, ale także na brzegu, gdy uderza piorun, jest bardzo niebezpieczne. Woda jest bardzo dobrym przewodnikiem elektryczności.

W upalny dzień nie wolno wskakiwać nagle do wody. Nie grać w gry, które są niebezpieczne w wodzie i nie pozwalać na to swoim dzieciom. Nie nurkować za inną osobą, nie nadeptywać na stopy, nie wspinać się na ramiona innych.

Nie pływać na materacach dmuchanych, oponach samochodowych i dętkach, kłodach, deskach i innych przedmiotach, które nie nadają się do pływania.

JAK POMÓC TONĄCEMU?

— Jeśli zaczniesz tonąć, staraj się nie panikować, zwróć na siebie uwagę, wołając lub machając rękami. Staraj się zaczerpnąć jak najwięcej powietrza, połóż się na plecach. Jeśli widzisz kogoś tonącego, wołaj i staraj się przyciągnąć uwagę innych, wezwij ratowników na plażę. Jeśli nie są dostępni, natychmiast zadzwoń pod numer alarmowy 112. Czekając na ratowników, zbierz jak najwięcej osób do pomocy, podziel się obowiązkami, spróbuj pomóc tonącemu w bezpieczny sposób: z brzegu, z łodzi, z pomostu, rzucając boję, sięgając po kij itp. Nie ryzykuj swojego życia. Po wyciągnięciu osoby tonącej na brzeg, udziel jej pierwszej pomocy, w razie potrzeby reanimuj do czasu przybycia pogotowia. Pamiętaj! Tylko bardzo dobry pływak może uratować tonącego w wodzie, jeśli wie, jak profesjonalnie ocenić poziom zagrożenia i zna techniki ratownicze — podkreśliła Sonata Kukienė. ■

Litwa rozpocznie produkcję min: to nie tylko bezpieczeństwo, również biznes

Litwa wraz z Finlandią zamierza od następnego roku ruszyć z własną produkcją min przeciwpiechotnych. Ekspert ds. wojskowości Egidijus Papečkys uważa, że uruchomienie własnej produkcji amunicji oddala, a nie przybliża Litwę od możliwego konfliktu.

Antoni Radczenko

9 lipca przedstawiciele obu krajów poinformowali, że w przyszłym roku ma ruszyć produkcja min przeciwpiechotnych na potrzeby własne oraz Ukrainy. Jest to odpowiedź na obawy Europy przed imperializmem rosyjskim.

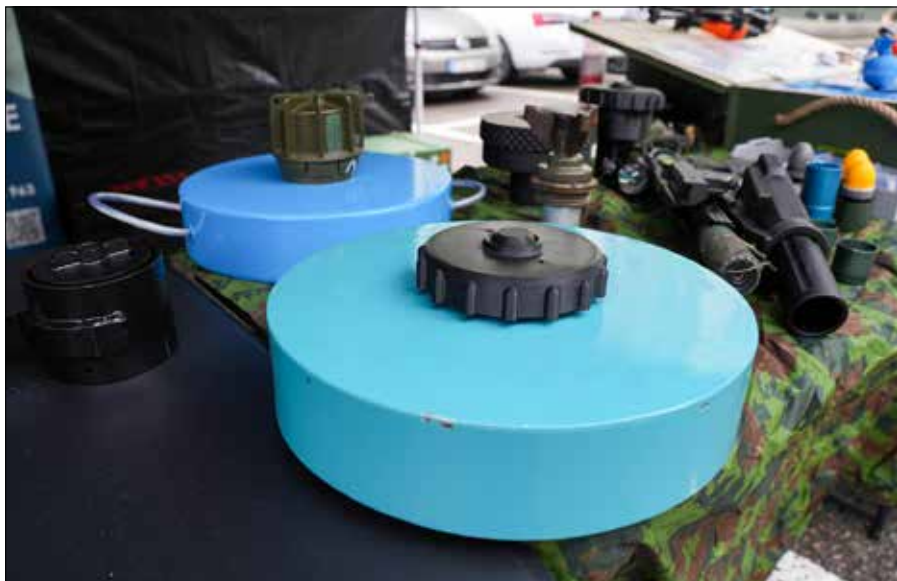
W PLANACH DOSTARCZANIE MIN INNYM KRAJOM

Współpraca mieści się również w zobowiązaniu krajów NATO do większego finansowania sektora obronnego. „Zamierzamy przeznaczyć setki milionów euro nie tylko na miny przeciwpancerne, ale również przeciwpiechotne. To będzie duża suma” — oświadczył litewski wiceminister ochrony kraju Karolis Aleksa.

Przewodniczący Litewskiego Stowarzyszenia Przemysłu Obronnego, Vincas Jurgutis, zaznaczył, że po rozpoczęciu produkcji Litwa będzie mogła dostarczać miny przeciwpiechotne również innym krajom, w tym Ukrainie. Stanowisko Jurgutisa poparł przewodniczący komisji obrony parlamentu Finlandii, Heikki Autto. „Wspieranie Ukrainy to nie tylko słuszość i nasz obowiązek — to również kwestia bezpieczeństwa samej Finlandii” — oznajmił polityk.

WYCOFANIE SIĘ Z KONWENCJI OTTAWSKIEJ

W marcu 2025 r. ministrowie obrony Litwy, Łotwy, Estonii i Polski wezwali swoje kraje do wycofania się z konwencji ottawskiej, której celem było wyeliminowanie użycia min przeciwpiechotnych jako środka walki zbrojnej. Później do deklaracji dołączyła Finlandia. Teraz wszystkie pięć krajów rozpoczęło procedury niezbędne do opuszczenia konwencji. Odpowiednią decyzję w maju podjął litewski Sejm.

W 2026 r. Litwa wraz z Finlandią mają uruchomić własną produkcję min
Fot. št. srż. A. Čemerka, KAM

— Uruchomianie takiej produkcji ma tylko wówczas sens, jeśli ta produkcja pójdzie na sprzedaż. Litwa nie jest dużym państwem, dlatego uruchomienie produkcji tego typu amunicji wyłącznie na własne potrzeby jest nierentowne. W takich przypadkach zawsze trzeba myśleć o eksporcie. Przykładowo Polska jest n-rzy większym państwem i dlatego może coś produkować tylko na własne potrzeby. Podobnie jest z Niemcami. Trzeba zawsze pamiętać, że produkcja uzbrojenia to nie tylko bezpieczeństwo narodowe, ale również biznes — mówi ekspert ds. wojskowości Egidijus Papečkys.

PROSTA PRODUKCJA

— Tego typu mina jest jedną z najłatwiejszych w produkcji. Bardziej skomplikowaną częścią jest tylko detonator. Dlatego przynajmniej na początku warto detonator kupować od kogoś trzeciego,

niż samemu produkować — wyjaśnia ekspert.

Według naszego rozmówcy, popyt na tego typu produkcję będzie rósł, ponieważ wiele państw wycofuje się z konwencji.

— Konwencja ottawska powstała przede wszystkim po to, aby tego typu miny nie byłyby dystrybuowane do krajów trzeciego świata, gdzie kontrola jest bardzo często iluzoryczna i z tej przyczyny bardzo cierpi wielu cywilów. Sytuacja się zmieniła. Kiedy kilka krajów wycofuje się z konwencji, to uruchomienie tego typu produkcji nabiera sensu. Bardzo racjonalnym posunięciem była kooperacja z Finlandią, ponieważ ten kraj ma długą tradycję w produkcji takich min — podkreśla Papečkys.

WYŚCIG ZBROJEŃ

Jesteśmy świadkami globalnego wyścigu zbrojeń. Wydatki na uzbrojenie z każdym rokiem rosną.

12.>>

W ubiegłym roku na zbrojenia świat wydał 1,7 bln dolarów. Sztokholmski Międzynarodowy Instytut Badań Pokojowych poinformował, że wydatki na zbrojenia w roku ubiegłym były największe od zakończenia II wojny światowej. Zdaniem niektórych ekspertów to może doprowadzić do nowego konfliktu o zasięgu globalnym.

— Mina przede wszystkim jest środkiem obronnym. Jeśli przykładowo wymieniamy w drzwiach stary zamek lub wstawiamy obok nowy, to nie oznacza, że zapraszamy złodziei do okradania nas. Teraźniejsze posunięcie jest absolutnie racjonalne, ponieważ wynika z obecnej sytuacji geopolitycznej — ocenia ekspert.

Według niego Litwa do eksportu min będzie podchodziła z dużą odpowiedzialnością a litewska produkcja nie trafi w niepożądane i nieodpowiedzialne ręce.

DZIAŁANIA AGRESORA ZWIĘKSZAJĄ WYDATKI NA ZBROJENIE

Zdaniem rozmówcy, myśląc o własnej obronie i bezpieczeństwie, musimy zdawać sobie sprawę z tego, że mamy pod boki realnego agresora.

— To właśnie agresor zwiększa wydatki na zbrojenie. Agresor zdobywa doświadczenie wojenne na Ukrainie. Przekształcił swój przemysł zbrojeniowy w ten sposób, że broń jest produkowana dziennie podczas kilku zmian. Więc jeśli nie będziemy przekazywali na tę dziedzinę większych nakładów finansowych, to znajdziemy się w gorszym położeniu. Nasze uzbrojenie jest niewystarczające. Poza tym wojskowa pomoc Ukrainie naprawdę była duża. Pojawiły się luki, które musimy wypełnić. Warto pamiętać, że Ukraina otrzymała broń i amunicję, która bardzo często była wyprodukowana przed 40 laty i ta broń się sprawdziła. Teraz my swe luki uzupełnimy nową bronią oraz amunicją. To będzie broń, którą również będziemy mogli wykorzystać po 40 latach. Być może, jeśli uda się zatrzymać agresora, to będziemy mogli zmniejszyć wydatki, ale już będziemy mieli uzupełnione rezerwy — podsumowuje sytuację geopolityczną Egidijus Papečkys.

KONWENCJA OTTAWSKA

Konwencja o zakazie użycia, składowania, produkcji i przeka-

zywania min przeciwpiechotnych oraz o ich zniszczeniu została uchwalona na konferencji dyplomatycznej w Oslo 18 września 1997. W grudniu została podpisana w Ottawie. Weszła w życie 1 maja 1999 r. Artykuł 1 konwencji mówi, że każde państwo-strona „zobowiązuje się, że nigdy w żadnych okolicznościach nie będzie: a) używać min przeciwpiechotnych; b) prowadzić badań, produkować, w żaden inny sposób nabywać, składować lub przechowywać min przeciwpiechotnych lub przekazywać komukolwiek pośrednio lub bezpośrednio min przeciwpiechotnych; c) pomagać, zachęcać ani nakłaniać w jakikolwiek sposób nikogo do podejmowania jakiegokolwiek działalności zabronionej Państwu-Stronie na mocy niniejszej Konwencji”.

Do 2019 r. dokument ratyfikowały 164 państwa. Stronami Konwencji Ottawskiej nigdy nie były: Chiny, Rosja, Stany Zjednoczone, Indie i Pakistan, czyli większość mocarstw nuklearnych.

TVP
WILNO

■ Nasze uzbrojenie jest niewystarczające — uważa Egidijus Papečkys Fot. Rinatas Chairulinas, ELTA

Pacjenci przychodni w Niemenczynie mogą już uzyskać informację w języku polskim

Justyna Giedrojć

Ostatnio w mediach społecznościowych pojawiały się posty dotyczące Przychodni Rejonu Wileńskiego w Niemenczynie — a dokładniej strony internetowej tej placówki zdrowotnej. Zamieszczona na stronie informacja była w pięciu językach: litewskim, angielskim, rosyjskim, ukraińskim i łotewskim. W przychodni znajdującej się w miasteczku, którego ponad połowę mieszkańców stanowią Polacy, zabrakło informacji w języku polskim. O wyjaśnienie zaistniałej sytuacji „Kurier Wileński” poprosił administrację placówki.

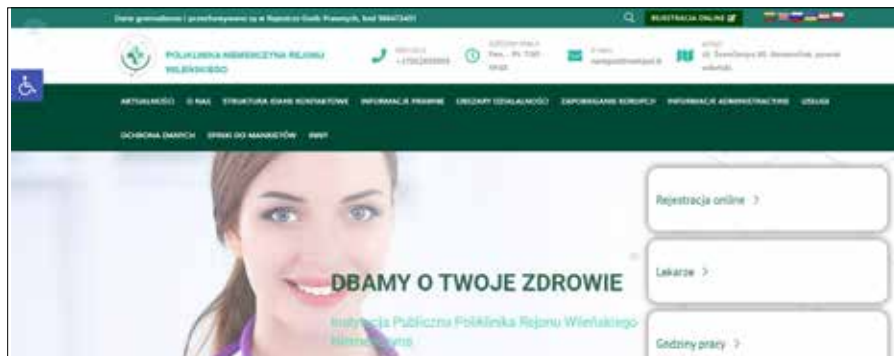
BRAK INFORMACJI MOŻE UTRUDNIAĆ DOSTĘP DO OPIEKI ZDROWOTNEJ

W międzyczasie precedens skomentowała Krystyna Boroszko, radna Samorządu Rejonu Wileńskiego, przewodnicząca Komitetu ds. Zdrowia, Rodziny i Spraw Socjalnych

— Jest dla mnie zaskoczeniem, że przychodnia w Niemenczynie nie posiada strony internetowej w języku polskim i że kierownictwo placówki nie uwzględniło, iż w Niemenczynie i jej okolicach mieszka znaczna część społeczności o narodowości polskiej, a język polski jest tu nadal powszechnie używany, szczególnie wśród osób starszych. Brak podstawowych informacji po polsku (godziny pracy, usługi, rejestracja, jak zostać pacjentem) może utrudniać dostęp do opieki zdrowotnej. Przy tym tłumaczenie takich informacji nie wymaga dużych nakładów, a byłoby realnym wsparciem i wyrazem szacunku dla lokalnej społeczności. Samorząd Rejonu Wileńskiego inwestuje znaczne środki w zapewnienie szerokiego zakresu usług medycznych i jak najlepszego zaspokojenia potrzeb mieszkańców rejonu wileńskiego, dlatego tym bardziej ważne jest, aby mieszkańcy wiedzieli o tych usługach i mogli z nich w pełni korzystać. Mam nadzieję, że to zaistniałe nieporozumienie będzie szybko rozwiązane — przekazała w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” radna.

Tak wyglądała strona internetowa Przychodni Rejonu Wileńskiego w Niemenczynie przed interwencją (języki w prawym górnym rogu) Fot. zrzut ekranu

Tak wygląda strona po interwencji Fot. zrzut ekranu

WARTO W PEŁNI KORZYSTAĆ ZE ZDROWEGO ROZSĄDKU

Edward Trusewicz, wiceprezes Związku Polaków na Litwie, zaznaczył, że w placówkach ochrony zdrowia pierwszoplanową rolę powinna odgrywać empatia.

— Widocznie mamy tutaj do czynienia z konsekwencjami braku wyraźnej regulacji prawnej w postaci ustawy o mniejszościach narodowych, która postawiłaby kropkę nad „i” również w takich sytuacjach. Niemniej jednak, oprócz litery prawa warto w pełni korzystać ze zdrowego rozsądku, warto też mieć na względzie to, że w placówkach ochrony zdrowia pierwszoplanową rolę powinna odgrywać empatia, za czym idzie konieczność dostosowania usług do specyficznych potrzeb językowych czy kulturowych. Pozostając z wiarą, że brak języka polskiego w tym przypadku nie jest złą wolą, tylko ludzkim niedopatrzeniem i apeluję do kierownictwa pla-

cówki medycznej w Niemenczynie o niezwłoczne naprawienie tej sytuacji. Nie ukrywam, że wersja łotewska strony internetowej jest dla mnie niezrozumiałym dziwostwem. Przypuszczam, że wiązały się z nią również jakieś koszty, a jeśli tak, to może to świadczyć o niegospodarności — zauważa Edward Trusewicz.

USTAWA NIE ROZWIĄDUJE ZASADNICZYCH PROBLEMÓW

Rita Tamašunienė, posłanka na Sejm z ramienia partii AWPL-ZChR sejmowe wybory wygrała w jednomandatowym okręgu wyborczym Niemenczyna.

— Przede wszystkim samorząd powinien zwrócić uwagę na brak treści w języku polskim. Tak naprawdę, placówka medyczna powinna świadczyć usługi zdrowotne dla mieszkańców, nie zaś zajmować się edukacją. Niewątpliwie informacja w języku polskim jest potrzebna.

14.>>

Im więcej ludzi zasięgnie informacji, tym mniej będą zadawali niepotrzebnych pytań podczas wizyty w przychodni, a to w efekcie będzie miało pozytywny wpływ na organizację pracy lekarza — wyjaśnia polityk.

Zaznacza przy tym, że nowa Ustawa o mniejszościach narodowych nie rozwiązuje zasadniczych problemów. Nie zawiera m.in. punktu, który zapewniłby, że w miejscowościach, gdzie ta czy inna mniejszość narodowa stanowi większość populacji, obowiązywałoby zamieszczenie informacji w języku tej mniejszości narodowej.

— Mamy jednak prawo, przestrzegając ustawodawstwa krajowego, do korzystania z zapisów ratyfikowanej konwencji ramowej o ochronie praw mniejszości narodowych — wyjaśnia rozmówczyni.

Konwencja ta, ratyfikowana przez wiele krajów, gwarantuje m.in. prawo do używania języka mniejszości, zachowania tożsamości kulturowej i religijnej.

— Na razie to, czy informacja w języku polskim będzie zamieszczona w urzędach i instytucjach, zależy wyłącznie od dobrej woli kierownictwa placówek — zaznacza Rita Tamašunienė.

POLACY CORAZ LEPIEJ ZNAJĄ JĘZYK LITEWSKI

Zdaniem Aleksandra Radczenki, doradcy premiera RL ds. mniejszości narodowych oraz prawa, zaistniała sytuacja świadczy o tym, że znajomość języka państwowego wśród Polaków jest coraz lepsza.

— To, że mieszkańcy Niemenczyna nie upominali się o brak informacji w języku polskim, świadczy o tym, że znają dobrze język państwowy i bardzo rzadko zwracają uwagę, czy nie brakuje informacji w naszym języku ojczystym. Oczywiście, byłoby dobrze, gdybyśmy więcej uwagi zwracali na to, czy nie brakuje informacji w języku polskim na stronach internetowych różnych instytucji publicznych, ale tak nie zawsze się dzieje. Moim zdaniem jest to dobry sygnał, że ludzie coraz lepiej znają język litewski. Strony internetowe różnych instytucji publicznych, samorządowych i państwowych w językach mniej-

szości narodowych, obsługa petentów w instytucjach samorządowych w języku polskim czy innych — to bardzo ważne symboliczne kroki, które pozytywnie działają na prestiż języków mniejszości narodowych. Niezależnie, ile osób korzysta z takiej możliwości, trzeba takie działania podejmować. To jest po prostu pozytywny sygnał dla przedstawicieli mniejszości narodowych, że są oni mile widziani na Litwie — mówi doradca premiera.

Rozmówca przypomina, że pewne prawa językowe mniejszości narodowych są zatwierdzone przez rząd.

— Zatwierdzone przez rząd przepisy pozwalają na rozpatrywanie w instytucjach administrowania publicznego skarg i próśb w językach mniejszości narodowych. Oznacza to, że każda instytucja państwowa czy samorządowa może rozpatrywać skargi, prośby, podania w językach mniejszości narodowych. Ta kwestia została rozwiązana nie na poziomie ustawowym, ale rządowym. Problem polega na tym, że tego rodzaju przepisów nie ma w ustawie o mniejszościach narodowych. Moim zdaniem taki przepis powinien się znaleźć w ustawie, ale niestety w Sejmie ubiegłej kadencji na sali sejmowej po prostu nie było wystarczającej liczby posłów, którzy wciągnięcie takiego przepisu do ustawy o mniejszościach narodowych przegłosowali. Widzimy więc, jak duże są obawy wśród sporej części litewskich polityków, jeśli chodzi o zapewnienie mniejszościom narodowym

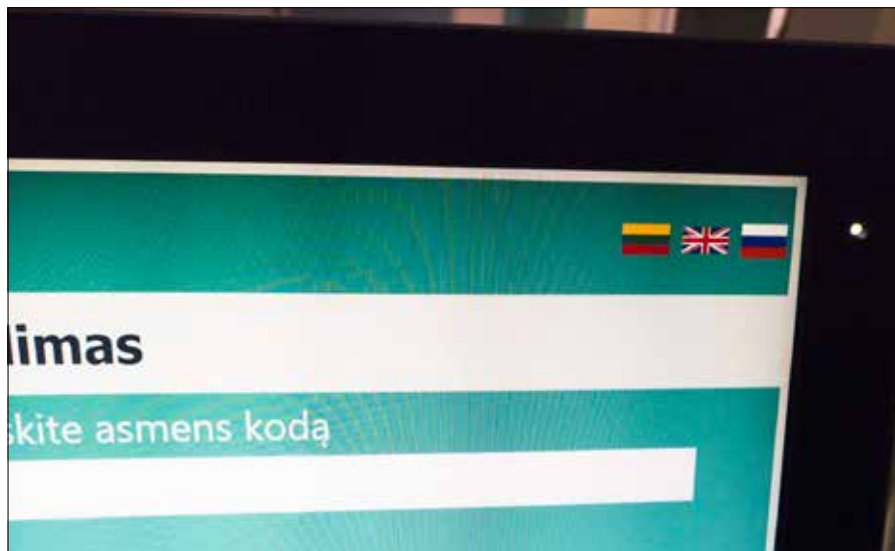
pewnych praw językowych, poszerzenia tych praw. W tym kierunku trzeba działać, pracować z litewskimi politykami, ze społeczeństwem litewskim. Tłumaczyć im, że język polski nie jest zagrożeniem ani dla języka litewskiego, ani dla państwa litewskiego. Jest jeszcze dużo pracy do wykonania — mówi Aleksander Radczenko.

PRZYCHODNIA ZAREAGOWAŁA POZYTYWNIE

Podczas gdy przedstawiciele społeczności polskiej komentowali zaistniałą sytuację, do redakcji przysłało mail z przychodni w Niemenczynie.

„Śpieszymy poinformować, że aktualnie pracujemy nad tworzeniem i ulepszaniem naszej strony internetowej. Dotychczas nie otrzymaliśmy od naszych pacjentów uwag z powodu braku informacji w języku polskim, jednak po otrzymaniu maila od redakcji zareagowaliśmy operatywnie. Informację w języku polskim już można znaleźć na stronie internetowej naszej przychodni (<https://www.nem-pol.lt/#>). Dziękujemy, że interesujecie się i pomagacie nam się udoskonalać!” — napisała Jolanta Kizenevič, wicedyrektorka ds. medycyny Przychodni Rejonu Wileńskiego w Niemenczynie. Cieszy fakt, że placówka zareagowała pozytywnie i pacjenci przychodni już mogą uzyskać informację w języku polskim. ■

TVP
WILNO

■ Tak mają się języki w Przychodni na Antokolu Fot. Apolinary Klonowski

Przestępstwa seksualne wobec nieletnich. „Nie ma typowego portretu sprawcy”

10 lipca Sąd Okręgowy (pierwszej instancji) w Poniewieżu skazał byłego posła Kristijonasa Bartoševičiusa na 7 lat pozbawienia wolności za przestępstwa seksualne wobec nieletnich.

Honorata Adamowicz

Praktyka obrońców praw dziecka pokazuje, że przemoc seksualna pozostaje jednym z najtrudniejszych do zidentyfikowania rodzajów przemocy.

Państwowa Służba Ochrony Praw Dziecka i Adopcji w 2024 r. otrzymała 375 zgłoszeń o możliwej przemoc seksualnej wobec nieletnich.

SPRAWA BARTOŠEVIČIUSA

Sędzia Valdas Ciesiūnas ogłosił, że Bartoševičius został uznany winnym wszystkich stawianych mu zarzutów. Jak poinformowało BNS, były poseł do Sejmu został oskarżony o dziesięć przestępstw: dwa zarzuty wykorzystania seksualnego nieletniej i jeden zarzut gwałtu na nieletniej, cztery zarzuty gwałtu na osobie poniżej 16. roku życia oraz cztery zarzuty lekkiego uszkodzenia ciała.

Sąd postanowił częściowo uwzględnić roszczenia cywilne w sprawie. Bartoševičius jest zobowiązany do rekompensowania ofiarom szkód majątkowych i niemajątkowych w wysokości prawie 28 tys. euro. Europoseł będzie również musiał zwrócić poszkodowanemu koszty prawne poniesione w trakcie postępowania sądowego.

Czworo dzieci zostało uznanych za pokrzywdzonych w sprawie, a sąd przyjął trzy roszczenia cywilne złożone przez przedstawicieli ofiar.

PRZEMOC, KTÓRA JEST BARDZO TRUDNA DO WYKRYCIA

— Przemoc seksualna jest jednym z najbardziej bolesnych doświadczeń dla dziecka i może pozostawić głębokie blizny emocjonalne, wpływając na jego pewność siebie na całe życie. Praktyka obrońców praw dziecka pokazuje jednak, że przemoc seksualna pozostaje jednym z najtrudniejszych do zidentyfikowania

Bartoševičius został uznany winnym wszystkich stawianych mu zarzutów
Fot. Živilė Večiorkutė (JP.lt), ELTA

rodzajów przemocy — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” mówi Agnė Marčiukaitienė, kierowniczka Wydziału Pomocy Specjalistycznej dla Dzieci i Rodzin w Państwowej Służbie Ochrony Praw Dziecka i Adopcji.

Według danych dostępnych obrońcom praw dziecka w pierwszej połowie tego roku otrzymano 238 zgłoszeń o możliwej przemoc seksualnej wobec dzieci. W 2024 r. otrzymano 375 takich zgłoszeń, a w 2023 r. 384. W rzeczywistości może być jednak znacznie więcej przypadków niż sugerują statystyki. Dlatego obrońcy praw dziecka dokładają wszelkich starań, aby edukować społeczeństwo i dostarczać niezbędnej wiedzy osobom pracującym w obszarze opieki nad dziećmi.

— Jednym ze środków, które podejmujemy w celu zmiany sytuacji, są nasze ciągle specjalistyczne szkolenia dla pracowników służb społecznych — zapewnia rozmówczyni.

Jak mówi, wykrycie takich przestępstw jest bardzo trudne, zwłaszcza jeśli dziecko boi się mówić o wykorzystywaniu, jest ofiarą

najbliższych mu osób lub jest zastraszane. W takim przypadku z pomocą przychodzi zespół Wydziału Pomocy Specjalistycznej dla Dzieci i Rodzin (dawniej „Užuovėja”). W jednostce pracują profesjonalni psychologowie z niezbędnym przeszkoleniem, wiedzą i doświadczeniem w przeprowadzaniu delikatnych rozmów z nieletnimi i małymi dziećmi, którzy są w stanie poświęcić wystarczającą ilość czasu na każdą sprawę i przygotować rozmowę z dzieckiem w taki sposób, aby dziecko było chronione przed dodatkowymi doświadczeniami.

POMOC SZCZEGÓLNA

— W naszej praktyce przekonaliśmy się, że dzieci, które doświadczyły tego rodzaju przeżyć, potrzebują szczególnej pomocy ze strony profesjonalistów, zarówno w zakresie szybkiej reakcji, jak i w pełni wrażliwego i empatycznego podejścia do indywidualnej sytuacji dziecka.

16.>>

Upewniamy się, że wszystkie podejmowane przez nas działania zapewniają ofierze bezpieczeństwo i pewność siebie, a dziecko jest w stanie uniknąć powtarzania swojej traumatycznej historii innemu profesjonalistcie, aby zapobiec ponownemu powtórzeniu traumatycznego doświadczenia — podkreśla specjalistka.

Agnė Marčiukaitienė zaznacza, że kiedy rodzice lub opiekunowie są w silnej relacji z dzieckiem, zawsze dostępni i emocjonalnie dostępni, jest bardziej prawdopodobne, że nie przegapią ważnych sygnałów.

— Zachęcamy jednak nie tylko rodziców, ale wszystkie zainteresowane osoby do zainteresowania się tym delikatnym tematem i zaufania własnym przeczuciom. Jeśli coś wydaje się nie tak, nie wahać się zareagować. Lepiej upewnić się, że dziecko jest bezpieczne, niż polegać na wątpliwościach i pozostawić je w milczeniu, aby nadal cierpiało z powodu przemocy lub wykorzystywania — przypomina rozmówczyni.

JAK ROZPOZNAĆ, ŻE DZIECKO DOŚWIADCZA PRZEMOCY SEKSUALNEJ

Przemoc seksualną doświadczaną przez dziecko można rozpoznać przez zachowania, które są nietypowe dla danego dziecka lub dziecka w tym wieku.

— Powinno nas zaniepokoić, jeśli zabawa dziecka z innymi dziećmi stała się zseksualizowana, nietypowa, nastąpiło zseksualizowane dotykanie dorosłych, nieodpowiednia do wieku wiedza i słownictwo na temat seksu, dziecko zaczęło unikać danej osoby itp. Należy zwrócić uwagę, jeśli dziecko skarży się na przedłużający się ból gardła, ból brzucha, jeśli zaczęło unikać siadania lub jeśli zaobserwowano inne dolegliwości nietypowe dla dziecka. Natychmiastową reakcją powinno być zauważenie śladów obrażeń na ciele, w okolicy narządów płciowych, jeśli dziecko ma chorobę przenoszoną drogą płciową, jeśli dziecko zdaje sobie sprawę z ciąży itp. — rozmówczyni wylicza nietypowe zachowania i sytuacje.

Marčiukaitienė przypomina, że nie ma typowego portretu osoby wykorzystującej seksualnie. Ważne, aby zdać sobie sprawę, że może to być każdy, w tym ktoś bliski dziecku, wykształcony, znany w społeczności lub profesjonalista w określonej dziedzinie.

— W związku z tym, aby chronić dziecko, konieczne jest uświadamianie mu od najmłodszych lat, że jego ciało należy wyłącznie do niego i nie wolno go dotykać bez jego zgody. Dziecko powinno być uczone rozpoznawania granic własnego ciała, informowane o tym, że inni również muszą je szanować, a także o tym, co powinno zrobić, gdy spotka się z nieprzyjemnym i niewłaściwym zachowaniem, dotykiem i działaniem innych osób. Wreszcie, konieczne jest nauczanie dziecka mówienia stanowczego „nie”, gdy ktoś inny chce przekroczyć jego osobiste granice — radzi kierowniczka Wydziału Pomocy Specjalistycznej dla Dzieci i Rodzin.

OKRES DOJRZEWANIA

Według grup wiekowych, istnieje tendencja, że dzieci na wykorzystywanie seksualne są najbardziej narażone w okresie dojrzewania.

Dzieje się tak częściowo dlatego, że dorastające, dojrzewające dzieci zdają sobie sprawę, że to, co przydarzyło im się w młodszym wieku, nie było odpowiednim zachowaniem lub formą okazywania uczuć i zgłaszają to.

— Ważne jest, aby zrozumieć, że jeśli dorastające dziecko zgłasza historię znęcania się, którego doświadczyło w przeszłości, nie oznacza to, że kryzys, którego doświadcza obecnie, jest mniej poważny. Chodzi o to, że może właśnie dopiero teraz dziecko zdało sobie sprawę, że było wykorzystywane. Dlatego więc wszystkie przypadki zgłaszania należy traktować z wrażliwością — zauważa nasza rozmówczyni.

Sprawę Bartoševičiūsa przekazano do Sądu Okręgowego w Poniewieżu w lipcu 2023 r., a jej rozpatrywanie zakończono pod koniec maja bieżącego roku. W lutym prokurator Darius Skrebiškis zaproponował skazanie Bartoševičiūsa na 10 lat więzienia i zakaz pracy z dziećmi przez 5 lat po odbyciu kary. Obecny wyrok nie jest prawomocny, uczestnicy postępowania mają 20 dni na wniesienie odwołania. ■

Przemoc seksualna jest jednym z najbardziej bolesnych doświadczeń i może pozostawić głębokie blizny emocjonalne, wpływając na pewność siebie na całe życie **Fot. Freepik.com**

Warszawskie obchody Dnia Państwowości Litwy

W Ambasadzie Republiki Litewskiej w Warszawie miało miejsce uroczyste przyjęcie z okazji Dnia Państwowości Litwy — 772. rocznicy koronacji Króla Mendoga (3 VII 1253) oraz 150. rocznicy urodzin Mikalojusza Konstantinasa Čiurlionisa (22 IX 1875).

W uroczystości udział wzięli polscy politycy i przedstawiciele rządu, samorządów, korpusu dyplomatycznego oraz liczna grupa przyjaciół Litwy.

WYSTĄPIENIE AMBASADORA RL

Witając przybyłych, ambasador RL Valdemaras Sarapinas powiedział m.in.: „To dla nas duża przyjemność i honor gościć Was z okazji Dnia Państwowości Litwy, kiedy wspominamy najważniejsze momenty w naszych dziejach: 772. rocznicę Koronacji Króla Mendoga i naszą 800-letnią burzliwą historię, w czasie której byliśmy wielokrotnie atakowani i napadani. W tym roku będziemy obchodzić 35. rocznicę restauracji naszego państwa i uwolnienie się od okupacji radzieckiej, kiedy to tysiące naszych ludzi było zabijanych albo deportowanych na Syberię. Chcę także wspomnieć o ponad 20-letnim członkostwie Litwy w Sojuszu Euroatlantyckim. W tym roku obchodzimy także 150. rocznicę urodzin Mikalojusza Konstantinasa Čiurlionisa, litewskiego kompozytora, malarza i grafika, najwybitniejszej postaci kultury litewskiej, silnie związanego z Litwą i Polską. Reprodukację jego zdjęć możecie Państwo zobaczyć dziś na okolicznościowej wystawie”.

Ambasador mówił też o osiągnięciach Litwy w handlu, transporcie, energetyce, kulturze i w budowaniu bezpieczeństwa. Jako przykład podał sukces wszystkich państw bałtyckich, które w lutym br. uniezależniły się energetycznie od Rosji poprzez integrację europejską, co jeszcze bardziej zjednoczyło nasz kontynent. Wspomniał też o projekcie Via Baltica i finalizowaniu budowy autostrady łączącej z Polską. Gra-

■ Valdemaras Sarapinas

tulował też Polsce znakomitej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej, a przede wszystkim ważnych inicjatyw na rzecz wzmacniania bezpieczeństwa Europy.

Ambasador uznał też litewsko-polskie relacje za bardzo dobre. Ich przykładem są wspólne cele w zakresie bezpieczeństwa i obronności oraz liczne projekty infrastruktury krytycznej, ścisła współpraca gospodarcza i kulturalna.

„Taki stan rzeczy potwierdza, że nasze partnerstwo strategiczne to nie tylko słowa. Razem jesteśmy silni i możemy znacznie więcej” — powiedział.

Na zakończenie swego wystąpienia ambasador RL odniósł się do aktualnej sytuacji w Ukrainie i do działań demokratycznej opozycji na Białorusi. Jego zdaniem, podobnie jak zdecydowanej większości państw naszego kontynentu, należy nadal pomagać narodowi ukraińskiemu oraz opozycji białoruskiej w walce o niepodległość. „Na tym polega nasza wspólna odpowiedzialność i solidarność” — powiedział ambasador V. Sarapinas.

19.>>

■ Głos zabierali też wicemarszałek Sejmu RP Krzysztof Bosak i wiceminister MSZ Marek Prawda

18.>>

**WYSTAWA OKOLICZNOŚCIOWA
I SPECJALNY „TORT MENDOGA”**

Były też podziękowania dla sponsorów Dnia Państwowości Litwy, m.in. Litewskiego Instytutu Kultury, PKN Orlen czy PZU, Čiurlionis National Art Museum z Kowna za zorganizowanie okolicznościowej wystawy i wreszcie pracownikom ambasady za zorganizowanie całego przyjęcia.

Głos zabrali także przybyli przedstawiciele polskich władz, wicemarszałek Sejmu RP Krzysztof Bosak i wiceminister MSZ Marek Prawda. Były też odegrane hymny: litewski, polski i Unii Europejskiej, odbył się krótki koncert z utworami Čiurlionisa. A potem poczęstunek ze słodkim deserem — specjalnym „tortem Mendoga” — oraz długie przyjacielskie rozmowy.

Podczas lipcowej uroczystości w ambasadzie czynna była wystawa zdjęć kompozytora, malarza i wszechstronnego artysty. „Wszystkie te formy eksplorował w Warszawie w latach 1895-1906” — pisała prof. Rasutė Žukienė. W roku 1905 udało się artyście zdobyć aparat marki Kodak, którym aż do roku 1909 aktywnie fotografował.

I na tej okolicznościowej wystawie, po której oprowadziły mnie student-

■ Okolicznościowy poczęstunek i długie przyjacielskie rozmowy

ki z Wileńszczyzny, Justyna Tankieluń i Kamila Stanilko, będące na praktyce w ambasadzie, prezentowane były zdjęcia wykonane latem 1905 r. na Kaukazie podczas podróży artysty z przyjaciółmi. Čiurlionis samodzielnie skleił je w album i wysłał swojemu bratu Povilasowi mieszkającemu wtedy w Stanach Zjednoczonych.

FUNDAMENT TOŻSAMOŚCI

Odpowiedź na pytanie, dlaczego takie połączenie obchodów, nasuwa się sama. Koronacja Króla Mendoga to fundament tożsamości litewskiej

— symbol jedności i suwerenności. Čiurlionis zaś reprezentuje ducha litewskiej kultury i sztuki, a jego rocznica wpisuje się w dyplomację kulturową, budując mosty między Litwą a Polską.

Ambasada Litwy połączyła te dwa kluczowe aspekty litewskiej tożsamości: historyczną koronację i artystyczne dziedzictwo Čiurlionisa. Te dwa wydarzenia podkreśliły zarówno historyczne fundamenty Litwy, jak i jej współczesne miejsce w kulturze regionu. ■

Leszek Wątróbski
Fot. autor

■ Odegrane zostały hymny litewski, polski i Unii Europejskiej i odbył się koncert z utworami Čiurlionisa

ORLEN instaluje największe w Europie morskie turbiny wiatrowe

Grupa ORLEN wspólnie z Northland Power z sukcesem rozpoczęła instalację największych w Europie turbin wiatrowych o mocy 15 MW. W polskiej części Bałtyku stanął pierwszy wiatrak. To faktyczne otwarcie historii nowej gałęzi polskiej gospodarki — morskiej energetyki wiatrowej. Minuta pracy turbiny pozwoli wyprodukować energię wystarczającą do zasilenia autobusu elektrycznego na dystansie 100 km. Turbiny zostały wyprodukowane przez duńską firmę Vestas, a ich elementy powstają między innymi w fabryce zlokalizowanej w Szczecinie. Morska farma wiatrowa Baltic Power już w przyszłym roku będzie w stanie pokryć 3 proc. krajowego zapotrzebowania na energię.

„Rozpoczęliśmy kluczowy etap realizacji inwestycji, która realnie modernizuje polską energetykę. Dywersyfikacja źródeł wytwarzania i zmniejszenie zależności od paliw kopalnych to długofalowe zwiększenie naszego bezpieczeństwa energetycznego, co ma szczególne znaczenie w dobie niestabilności geopolitycznej. Uwolniliśmy region od rosyjskich węglowodorów, a teraz otwieramy nowy rozdział w historii polskiej energetyki. Realizacja inwestycji umożliwi nam zebranie doświadczeń, które wykorzystamy przy kolejnych morskich farmach wiatrowych zaplanowanych w naszej strategii. Nasze doświadczenie i zaangażowanie będzie także bezcenne dla całej gospodarki. Budowa morskiej energetyki wiatrowej, czyli jednego z najbardziej efektywnych i przewidywalnych odnawialnych źródeł, wspierającego moce konwencjonalne, pozwoli zbudować w Polsce stabilny, czysty i konkurencyjny mikś energetyczny” — powiedział Ireneusz Fąfara, Prezes Zarządu ORLEN.

W ramach projektu Baltic Power zainstalowano już pierwsze z 76 turbin. Każda z nich jest w stanie wytwarzać energię wystarczającą do zasilenia wszystkich gospodarstw domowych w mieście wielkości Stalowej Woli czy Krosna. Wydajność

pracy morskich turbin osiąga niemal 50 proc., to efektywności porównywalna do źródeł konwencjonalnych.

Wysokość wież przekracza 120 m, a całkowita wysokość turbiny wraz z fundamentami — 250 m. Część wież turbin Baltic Power została wykonana ze stali pochodzącej z recyklingu, to rozwiązanie pierwszy raz wykorzystane przy budowie farmy wiatrowej. Na wieżach zainstalowano gondole o rozmiarze trzypoziomowego domu, a do nich przymocowane łopaty mierzące 115 m i osiągające 43,7 tys. mkw powierzchni obrotu (to równoważność ponad 6 boisk piłkarskich).

— To ważny dzień dla polskiej energetyki. Z sukcesem przeprowadziliśmy pionierską operację instalacji największych turbin wiatrowych używanych obecnie w Europie. Budowa morskiej farmy jest gigantycznym wyzwaniem inżynieryjnym i operacyjnym, wymagającym między innymi koordynacji pracy nawet 15 różnych statków. To, co cieszy nas jednak szczególnie, to fakt, że projekt realizowany przez Grupę ORLEN i Northland Power obejmuje elementy produkowane lokalnie. Część gondol do naszych turbin powstaje w nowej fabryce Vestas w Szczecinie (...) — mówi Grzegorz Szabliński, Prezes Zarządu Baltic Power.

Prace instalacyjne turbin prowadzi mierzący 160 m statek typu jack-up. Dzięki zdolnościom ładunkowym sięgającym 11 tys. ton statek może transportować 3 pełne turbiny składające się z sekcji wieżowych, gondoli i łopat. Jednostka ta w 2024 r. została specjalnie zmodernizowana i wyposażona w nowe dźwigi o udźwigu 1600 ton, aby móc instalować tak duże turbiny, jak te wykorzystywane w projekcie Baltic Power.

Jednocześnie na obszarze farmy kontynuowana jest instalacja fundamentów — monopali i elementów przejściowych. Trwają przygotowania do startu instalacji kabli wewnętrznych i morskich kabli eksportowych. Jesienią planowana jest instalacja morskich stacji elektroenergetycznych.

Kontynuowane są również prace na lądzie, w tym budowa lądowej stacji elektroenergetycznej i ław kablowych. W kwietniu zakończyła się budowa bazy serwisowej w Łebie, która przez ok. 30 lat będzie siedzibą dla techników i ekip serwisowych (...).

Uruchomienie farmy planowane jest na 2026 r. Baltic Power będzie pierwszą farmą wiatrową dostarczającą do Polski energię z morza. Równolegle Grupa ORLEN planuje rozwój w partnerstwach kolejnych projektów o mocy ok. 5,5 GW (...).

Inf. i fot. Orlen, opr. red.

■ Prace instalacyjne turbin prowadzi mierzący 160 m statek typu jack-up

Uczniowie z Niemenczyna wzięli udział w akcji obywatelskiej „Zjednoczeni pamięcią”

2 lipca 2025 r., w słoneczny letni poranek, uczniowie klas 6B i G1B Gimnazjum im. Konstantego Parczewskiego w Niemenczynie, pod opieką wychowawczyń Wandy Woronieckiej i Mirosławy Wróblewskiej, wzięli udział w społeczno-obywatelskiej akcji „Zjednoczeni pamięcią”, która odbyła się na Nowej Rossie w Wilnie.

Na cmentarzu założonym w 1912 r. spoczywają żołnierze i legionisci polegli w latach 1919-1921. Oddając hołd ich pamięci, uczniowie porządkowali historyczną część nekropolii. Uporządkowano 40 grobów, usunięto chwasty, oczyszczono otoczenie, wyplewiono ścieżki i wspólnymi siłami posadzono aż 320 kwiatów. Młodzież pracowała z zaangażowaniem, starannością i szacunkiem.

KOLEJNY UDZIAŁ W AKCJI

Uczniowie naszego gimnazjum już po raz kolejny wzięli udział w tej szlachetnej inicjatywie, kontynuując rozpoczętą wcześniej akcją pielęgnowania pamięci o bohaterach spoczy-

wających na Rossie. W poprzednich latach także aktywnie włączali się w porządkowanie i opiekę nad grobami, dając wyraz patriotyzmu i troski o dziedzictwo historyczne.

W organizację tegorocznej akcji zaangażował się również Społeczny Komitet Opieki nad Starą Rossą, którego przewodniczący Dariusz Żybert zapewnił kwiaty i ziemię niezbędną do wykonania prac. Jesteśmy wdzięczni za współpracę i okazane zaufanie.

CENNE DOŚWIADCZENIE

Udział w tej inicjatywie stał się dla uczniów cennym doświadczeniem kształtującym postawy

Na cmentarzu założonym w 1912 r. spoczywają żołnierze i legionisci polegli w latach 1919-1921. Oddając hołd ich pamięci, uczniowie porządkowali historyczną część nekropolii.

obywatelskie, poczucie wspólnoty oraz pamięć historyczną. Wierzymy, że tego typu działania inspirują młode pokolenie do pielęgnowania wartości, ochrony dziedzictwa oraz odpowiedzialności za otaczające nas środowisko. ■

Inf. i fot.: Wanda Woronecka, Mirosława Wróblewska

Udział w tej inicjatywie stał się dla uczniów cennym doświadczeniem kształtującym postawy obywatelskie, poczucie wspólnoty oraz pamięć historyczną

Odpust ku czci św. Jana w Ławaryszkach

Pieśni, tańce i prawdziwa letnia magia — tak można scharakteryzować uroczystość ku czci św. Jana w Ławaryszkach, która odbyła się 24 czerwca.

Święto rozpoczęło się uroczystą Mszą św. w kościele pw. św. Jana Chrzciciela w Ławaryszkach, którą celebrował wicerektor Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Wilnie, ksiądz Waldemar Szyrwiński. Podczas liturgii wierni modlili się w intencji wszystkich Janów i Janin, życząc im zdrowia oraz wszelkich łask Bożych. Następnie wszyscy udali się do Centrum Kultury w Ławaryszkach, gdzie odbył się świąteczny koncert.

CIEKAWY PROGRAM ARTYSTYCZNY

Organizatorzy święta zadbali o ciekawy program artystyczny. Podczas koncertu wystąpili i rozbawili publiczność miejscowi artyści oraz goście z innych miejscowości. Na scenie zaprezentowały się barwne, piękne i rozśpiewane panie z zespołu „Barwy Podwileńskie” z Ławaryszek. Każdy występ tego zespołu to podróż przez tradycję, śpiewaną sercem i przekazywaną z pokolenia na pokolenie.

Swoje występy miała również Vita Borejsza, która wykonała wesołe utwory, wnoszące jeszcze więcej ciepła i letniego nastroju do wspólnego świętowania. Zespół „Wiosna” z Grygaję swoim śpiewem rozgrzał serca i wzbudził wiele miłych wspomnień.

Prawdziwą uczcą dla duszy i miodem dla uszu był występ niezwykle utalentowanej artystki Elity Narkiewicz oraz charyzmatycznego Jose Luisa Ubeda Garcii z dalekiej Hiszpanii, którzy pięknie zaśpiewali w duecie. Do wspólnego śpiewu, tańca i radosnego świętowania zaprosił publiczność zespół Vilsa z Trok, który wystąpił w Ławaryszkach po raz pierwszy.

UROK MAŁYCH ARTYSTÓW I ATRAKCJE DLA DZIECI

Szczególnie zachwycili mali artyści — przedszkolaki z Gimnazjum im. Stefana Batorego w Ławaryszkach, którzy przygotowali dwa uroczne tańce. W ramach podziękowania

organizatorzy przygotowali dla nich symboliczny, słodki poczęstunek — wyraz wdzięczności za ich uśmiech, zaangażowanie i odwagę. Rzęsistymi oklaskami przywitano również uczniów z tego gimnazjum, którzy zaprezentowali swój program artystyczny, składający się z pięknych pieśni i tańców. Zachwycił także występ Studia Muzycznego, tworzonego przez uczniów Gimnazjum w Ławaryszkach. Cieszy fakt, że na Wileńszczyźnie dorasta tak wielu młodych, utalentowanych artystów, angażujących się w pielęgnowanie i zachowanie tradycji tej ziemi.

Podczas koncertu zostali uhonorowani Janowie i Janiny. Wszyscy życzyli im zdrowia, radości, wielu powodów do uśmiechu, wewnętrznej pogody ducha i niegasnącej energii każdego dnia.

Organizatorzy przygotowali również wiele atrakcji dla dzieci. Podczas imprezy mogły one m.in. hasać na dmuchanej zjeżdżalni, delektować się słodką watą cukrową i popcornem. Czekala na nie zagroda dziecięca „Vaikai yra vaikai” oraz namiot animacyjny z grami i zabawami. Szczególną frajdę sprawiła maluchom beztroska zabawa w pianie.

W czasie święta działał kiermasz, na którym każdy mógł znaleźć coś dla siebie: zakupić rękodzieła i wyroby, skosztować smakołyków. Dla zgłodniałych gości przygotowano namiot z bezpłatnym poczęstunkiem — serwowano tam regionalne przysmaki przygotowane przez sołtysów.

DOSTOJNIGOŚCIE

Na odpust ku czci św. Jana w Ławaryszkach przybyli dostojni goście: posłanka na Sejm RL Rita Tamašunienė, poseł Czesław Olszewski, radni Samorządu Rejonu Wileńskiego — Waldemar Urban, Waldemar Klimaszewski oraz Henryk Subocz, starosta gminy Ławaryszki Mark Pilat, proboszcz parafii pw. św. Jana Chrzciciela ks. Bernardas Augaitis, wicerektor Waldemar Szyrwiński, przedstawiciele placówek oświatowych, sołtysi oraz członkowie wspólnot z Ławaryszek, Mościsk i Słobody, a także pracownicy filii Centrum Kultury w Rudominie.

Organizatorem święta było Centrum Kultury w Ławaryszkach — filia Centrum Kultury w Rudominie oraz Starostwo w Ławaryszkach. ■

Inf. i fot.: Centrum Kultury w Rudominie

Święto rozpoczęło się uroczystą Mszą św. w kościele pw. św. Jana Chrzciciela w Ławaryszkach

Wilno kupi 73 trolejbusy z Polski. Będą mogły przejechać 20 km bez zasilania

W Wilnie pojadą 73 nowe trolejbusy wyprodukowane przez polską spółkę. W stolicy ta firma już się sprawdziła. Nowe modele będą miały ładowarki USB w środku, a jeśli zajdzie potrzeba, będą mogły przejechać 20 km bez podłączenia do sieci.

Wilno kupi 73 nowe trolejbusy za 56,2 mln euro (bez VAT) od Solaris Bus & Coach, jednego z największych producentów pojazdów transportu publicznego w Polsce, który wygrał przetarg. Do stolicy Litwy trafią one jesienią przyszłego roku i później. W miniony czwartek w Wilnie podpisano umowę w tej sprawie, poinformowało przedsiębiorstwo samorządowe „Susisiekimo paslaugos” (Judu).

Według mera Wilna Valdas Benkuskasa, jednym z warunków konkursu było jak najszybsze dostarczenie trolejbusów — wszystkie powinny przyjechać do końca przyszłego roku. „Wszystkie miasta europejskie konkurują o nowe środki transportu, autobusy i trolejbusy, elektryfikując swoje systemy transportu publicznego” — powiedział mer podczas konferencji prasowej.

„Planuje się, że pierwsze trolejbusy w Wilnie będą jeździć już w trzecim kwartale 2026 roku, a ostatnie dotrą w grudniu” — powiedział Ignas Degutis, dyrektor spółki miejskiej „Vilniaus viešasis transportas”.

DRUGI ETAP MODERNIZACJI

Jest to już drugi etap modernizacji taboru trolejbusowego w Wilnie. Obecnie w mieście jeździ 91 nowych trolejbusów marki Škoda, które trafiły do stolicy w latach 2024–2025.

Po zakupie nowych trolejbusów zostanie rozbudowana sieć tras — planowane jest uruchomienie 7 nowych tras, zwiększenie częstotliwości 44 tras oraz zmiana 46 tras zgodnie z natężeniem ruchu i zwyczajami pasażerów.

Benkuskas powiedział, że podwyżka cen biletów komunikacji

W Wilnie kursują i autobusy, i trolejbusy. Dużą część taboru stanowią już trolejbusy firmy Solaris **Fot. Apolinary Klonowski**

publicznej od lipca nie ma związku z zakupem nowych trolejbusów i nie planuje się dalszego podwyższania cen. „Chcę bardzo wyraźnie powiedzieć, że naprawdę nie przenosimy dużego ciężaru na pasażerów. We wszystkich miastach stosunek ten jest mniej więcej taki: 20–30 proc. wpływów pochodzi ze sprzedaży biletów, a 70–80 proc. jest subsydiowane z funduszy miejskich” — powiedział dziennikarzom mer Benkuskas.

NOWE DOGODNOŚCI

Nowe niskopodłogowe trolejbusy Solaris Trollino z co najmniej 40 miejscami siedzącymi i 70 stojącymi zastąpią najstarsze modele Škody i Solaris Trollino kursujące w mieście. Zostaną one wyposażone w gniazda USB, klimatyzację, uchwyty na rowery, kamery bezpieczeństwa, ekrany informacyjne oraz miejsca dla pasażerów niepełnosprawnych.

Ponadto trolejbusy będą miały funkcję autonomicznej jazdy,

będą mogły pokonać odległość do 20 km bez sieci kontaktowej, a zamontowane w nich urządzenia trakcyjne nowej generacji i system hamowania regeneracyjnego będą oszczędzać energię, zmniejszać koszty i liczbę awarii, jak informuje firma.

Ogłoszono, że w stolicy będzie kursować około 30 proc. więcej bezemisyjnych środków transportu, w centrum miasta czas oczekiwania na transport wyniesie nie więcej niż 6–10 minut, a na dalszych i rzadziej zaludnionych obszarach — do 15 minut.

Zakup nowych trolejbusów finansowany jest z pożyczek Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (EBOR) oraz Północnego Banku Inwestycyjnego.

Solaris Bus & Coach należy do hiszpańskiej grupy CAF Group (Construcciones y Auxiliar de Ferrocarriles), zajmującej się rozwiązaniami transportowymi i produkcją.

Opr. A.K. na podst. BNS, inf.wł.

Dzień dobry! Pomyślcie, jak wiele różnych informacji odbieramy z otaczającego nas świata — kolory, dźwięki, zapachy, smaki, a także informacje np. o miękkości dotykanego przedmiotu. Zdolność do ich odbierania nazywamy ZMYŚŁEM.

Widzę, słyszę, czuję!

Jakie mamy zmysły? Zmysły człowieka to **WZROK, SŁUCH, WĘCH, SMAK I DOTYK**. Każdy rodzaj informacji, np. dźwięk, smak, odbieramy innymi częściami naszego ciała. Nazywamy je **NARZĄDAMI ZMYŚŁÓW**.

Ale widok! Wzrok to zdolność widzenia. Widzimy dzięki oczom. Dzięki nim widzimy kolory i kształty przedmiotów. Potrafimy też ocenić, który z widzianych przedmiotów jest bliżej, a który dalej.

Po co nam łzy? Oczy są bardzo wrażliwe. Chronią je powieki, rzęsy i łzy. Rzęsy zapobiegają wpadaniu do oczu np. drobinek kurzu. Łzy oko wydziela nie tylko wtedy, kiedy płaczymy. Są po to, żeby oko nie było suche. Łzy także oczyszczają oczy z pyłów.

Ale dźwięk! Słuch to zdolność odbierania dźwięków, czyli słyszenia. Słyszymy dzięki uszom. Jednak te pofałdowane uszy, które widzimy po bokach głowy, to w rzeczywistości tylko część ucha (małżowiny). Pozostałe części ucha znajdują się wewnątrz głowy i są niewidoczne. Dzięki uszom łapiemy równowagę! To dzięki nim nawet z zamkniętymi oczami wyczuwamy na przykład, czy mamy głowę obróconą w lewo lub prawo, albo przechyloną do tyłu lub przodu. W uszach znajduje się tak zwany narząd równowagi.

Co za zapach! Węch, czyli zdolność do odbierania zapachów, zawdzięczamy nosowi. Podczas oddychania do

nosa dostają się drobinki różnych substancji unoszące się w powietrzu. Gdy nos je rozpozna — czujemy to jako zapach. Słaby zapach jest lepiej wyczuwalny,

kiedy mocno wciągamy powietrze do nosa. Dzieje się tak, ponieważ wtedy do nosa wpada więcej powietrza, a wraz z nim — więcej drobinek substancji zapachowych.

Co za smak! Smak odczuwamy dzięki językowi. Znajdują się na nim małe różowe punkty.

Na tych punktach mieszczą się tak zwane kubki smakowe. Są one niewidoczne gołym okiem, ale to dzięki nim czujemy różne smaki. Rozróżniamy (tylko!) pięć smaków: słony, słodki, gorzki, kwaśny i tak zwany umami (mięsny).

Czuję to! Uścisk dłoni, łaskotanie czy miękkość futra psa możemy odczuwać dzięki skórze. Od-

czuwamy dzięki niej także temperaturę powietrza oraz dotykanych przedmiotów. Dzięki niej czujemy również ból, np. podczas ukłucia. Po co jest ból?

Trudno w to uwierzyć, ale czasami bywa bardzo potrzebny. Dzięki niemu wiemy na przykład, że się skaleczyliśmy. Możemy wówczas zdezynfekować, czyli oczyścić ranę ze złych bakterii. Uważamy też, aby nie była dotykana. W ten sposób umożliwiamy jej spokojne zagojenie się i zapobiegamy zakażeniu.

WYNALAZKI Z CODZIENNEGO ŻYCIA

Wynajdywanie polega na tworzeniu czegoś nowego, czegoś, co nie istniało przedtem. Może to być jakiś przedmiot codziennego użytku, narzędzie czy urządzenie. Właśnie dzięki dokonywaniu wynalazków życie ludzkości uległo w ciągu dziejów tak ogromnym przemianom i możliwy jest rozwój techniki i postęp ludzkości.

PARASOL

Znany już dobrze Chińczykom, Grekom i Rzy-

mianom, służył do zasłaniania mądrych głów przed nadmiernym nagrzaniem promieniami słonecznymi. W dawnej Polsce parasolki przeciwsłoneczne, często zwane umbrelkami, używane były w dużych miastach już na przełomie XVII i XVIII.

Praktyczne, proste parasole, zarówno męskie jak i damskie wchodzą w użycie w połowie XIX w. Męskie do dzisiaj pozostały bez zmian: są czarne, duże i okrągłe. Damskie ulegają ciągłym odmianom.

ALE DOWCIP!

- Prosiaczku! — woła Puchatek. — Krzyś dał nam dziesięć baryłek miodu do podziału. To dla każdego będzie po osiem.
- Ależ Puchatku! — mówi Prosiaczek. — Dziesięć baryłek na dwóch, to będzie po pięć, nie po osiem.
- Ja tam nie wiem, ja swoje już zjadłem...

Pomóżcie księżniczce Marysi dotrzeć do zamku

„Naj” wśród zwierząt

Najszybszym ptakiem świata jest sokół wędrowny. Podczas polowania potrafi pikować z prędkością 240 km/h.

Jedne z największych pajaków – ptaszniki osiągną 28 cm długości. Swoją nazwę zawdzięczają temu, że polują na ptaki.

Najszybszą rybą na świecie jest żaglica. Pływa ona z prędkością 100 km/h.

Albatros wędrowny ma największą wśród ptaków rozpiętość skrzydeł. Dochodzi ona do 3,7 metra. W poszukiwaniu pożywienia albatros może nawet całkowicie okrążyć kulę ziemską.

Nasze codzienne „związki” w mowie NAGA PRAWDA

Według „Pieśni” Horacego naga prawda to czysta, niezafałszowana, niczym nieozdobiona rzeczywistość.

Bajka głosi, że Prawda i Fałsz poszli się kąpać. Fałsz pierwszy wyszedł z wody, założył ubranie Prawdy i pojawił się wśród ludzi. Prawda nie chciała założyć ubrania Fałszu, więc musiała się pokazać ludziom nago.

Pulchne placki z truskawkami i śmietaną

Wiesława Lewandowska

autorka bloga kulinarnego
„Dom pełen mięty”

Placki z truskawkami, mięciutkie, pulchne, ze śmietaną i truskawkami to pomysł na kolację, czy drugie danie. Robi się je bardzo szybko, a jeszcze szybciej znikają. Uwielbiają je dzieci, nawet te „niejadki”, a dorośli też nimi nie pogardzą.

Składniki:

• 2 szklanki mąki pszennej • 1 szklanka mleka • 2 jajka • 100 ml jogurtu • 1/2 łyżeczki sody • 1 łyżeczka cukru waniliowego • 1 łyżka oleju • szczypta soli • tłuszcz do smażenia

Do polania:

• 100 ml śmietany 12 proc. lub jogurt • 400 g truskawek • 2-3 łyżki cukru

Wykonanie:

Truskawki obrać, umyć i pokroić na mniejsze kawałki, posypać cukrem i zostawić, aby puściły sok. Do miski wbić jajka, dodać sól i trzepaczką lekko ubić, dodać cu-

Fot. autorka

kier waniliowy, mleko, jogurt, wymieszać i dodać pozostałe składniki. Wszystko wymieszać na gładką masę tak, aby nie było grudek. Ciasto na placki odstawić na 10 minut. Na patelni rozgrzać tłuszcz i kłaść łyżką porcje ciasta, smażyć przez

minutę małe placuszki z każdej strony, aż lekko się zrumienią. Usmażone placki układać na talerzu wyłożonym ręcznikiem papierowym, aby pozbyć się nadmiaru tłuszczu. Gotowe wyłożyć na talerz, polać truskawkami i śmietaną. ■

Risotto z kurczakiem i grzybami

Są takie dania, do których chce się wracać — proste, a jednocześnie wyjątkowe. Risotto z kurczakiem i grzybami to właśnie jedno z nich. Aromatyczne, kremowe, pełne smaku i gotowe w niecałe pół godziny. Idealne na rodzinny obiad, romantyczną kolację czy po prostu wtedy, gdy masz ochotę na coś pysznego. Delikatny kurczak świetnie łączy się z kremowym ryżem, a odrobina parmezanu i masła sprawia, że całość dosłownie rozpląwa się w ustach.

Składniki (na 2-3 porcje):

• 200 g ryżu do risotto
• 1 pierś z kurczaka
• 200 g mieszanki grzybów leśnych, mrożonych lub pieczarek
• 1 mała cebula
• 2 ząbki czosnku
• 700-800 ml bulionu drobiowego lub warzywnego (ciepłego)
• 50 ml białego wina (opcjonalnie)
• 2-3 łyżki masła

• 2 łyżki oliwy z oliwek
• 30-50 g tartego parmezanu
• sól i pieprz do smaku

Wykonanie:

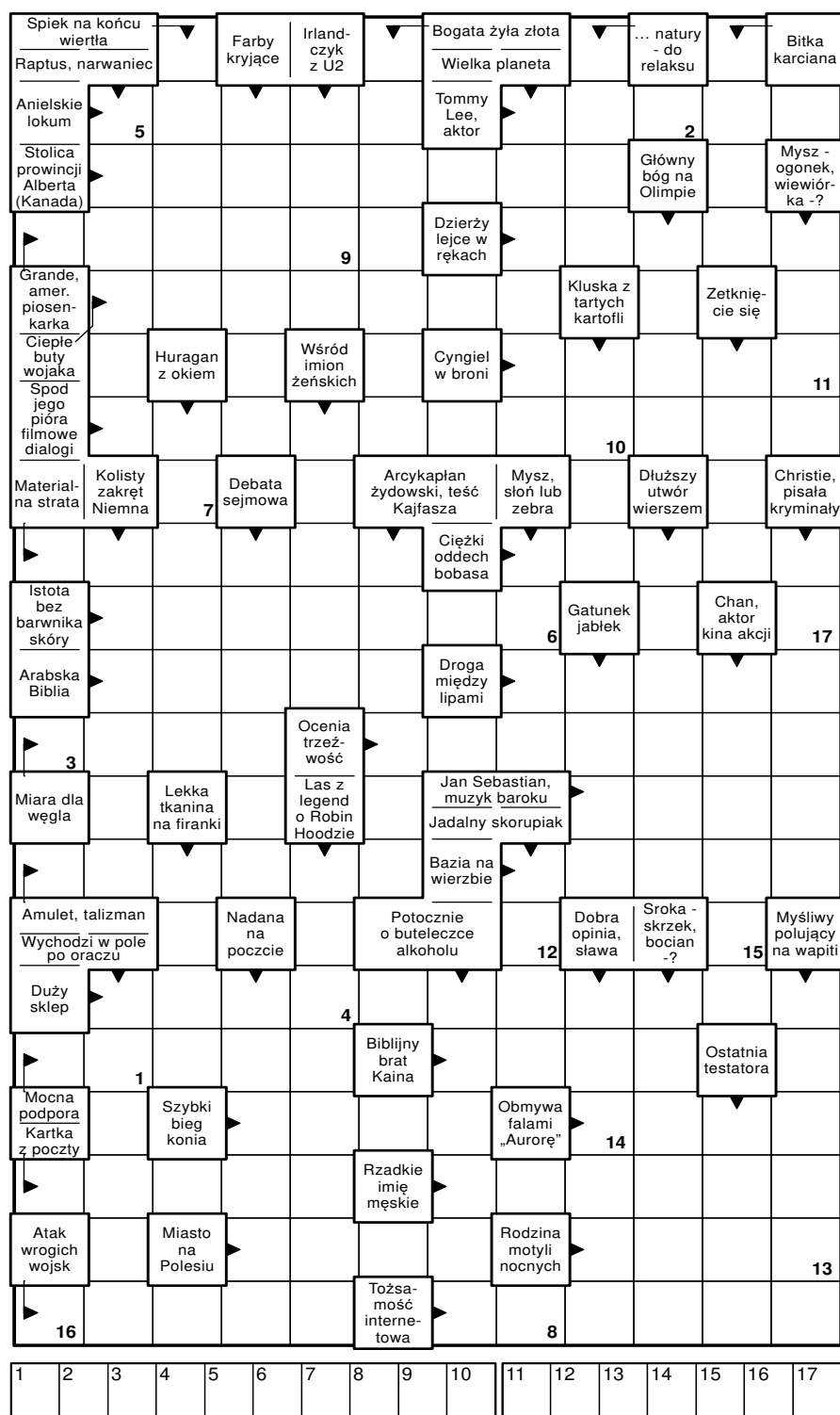
Cebulę i czosnek obrać i drobno posiekać. Kurczaka umyć, osuszyć i pokroić w kostkę lub w paski. Grzyby oczyścić i pokroić w plasterki, jeśli mrożone — rozmrozić je wcześniej najlepiej w lodówce. Na dużej patelni lub w garnku rozgrzać łyżkę oliwy i łyżkę masła. Dodaj kurczaka, lekko

posolić i smażyć przez 4-5 minut aż się zarumieni, następnie zdjąć z patelni i odstawić. Na tej samej patelni dodać kolejną łyżkę oliwy. Wrzucić cebulę, czosnek i grzyby, cały czas mieszając smażyć kilka minut, aż z grzybów odparuje woda. Dodać ryż i smażyć dalej przez 1-2 minuty, aż stanie się lekko przezroczysty. Wleć wino i mieszać, aż się całkowicie ryż je wchłonie, można pominąć i nie dodawać wina. Dodawać po jednej chochli ciepłego bulionu, mieszając cały czas, nie można wlać całego bulionu od razu, trzeba czekać, aż ryż wchłonie płyn, zanim doda się kolejną porcję. Gotowanie zajmie ok. 18-20 minut. Pod koniec gotowania dodać wcześniej podsmażonego kurczaka. Gdy ryż będzie al dente i kremowy, wyłączyć grzanie i dodać łyżkę masła i parmezan. Wszystko wymieszać, doprawić do smaku solą, pieprzem i od razu podawać. ■

Fot. Freepik.com

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 10-11 LIPCA

Poziomo: LENDL - PRASA - GERIATRIA - POETA - STADO - BOSMAN - KONSOLA - PASCHA - KARIN - ARANŻ - PLASTUŚ - ANONS - CHWAT - LITWA - MIMIKA - FOTKA - ELEWI - KARAFKA - SKIN - LATTE - TEMPO - LUNETKA - PORTIER - LIROY - TABELA - CLAY - AGAT - COSEL - KARINA - SABA - KADR

Pionowo: ŚLEPOTA - LAWINA - EPIZOD - EROS - SEAN - RUMOR - NIEMOC - SOLINA - PROCES - DATA - HUTNIK - FLOTYLLA - ALTANKA - USTAWKA - ATLETYKA - PISANKA - CAFE - TURA - GRAT - SARAH - OLSEN - BARK - AGORA - WĄTEK - ELEGIA - OSĄD - LINIA - KWIAT - LAND - ORANŻ - TWAIN - AVATAR

Hasło: Literatura światowa

Uśmiechnij się!

Lekarz pyta się pacjenta:

– Czy ktoś w pana rodzinie cierpiał na zaburzenia psychiczne?

– Nikt nie cierpiał, wszyscy dobrze się bawiliśmy ...

Małżeństwo pojechało w góry. Żona patrzy i mówi do męża:

– Ten widok odbiera mi mowę.

– I tu właśnie chciałbym zamieszkać.

– Od czasu, gdy mamy nowy rząd, to co miesiąc coś odkładam.

– A w tym miesiącu?

– Odłożyłem dentystę i zakup nowych butów.

Wyjazd szkolny, godzina 5:30.

Wszyscy uczniowie śpią, gdy nagle do domku przychodzą nauczyciele, aby sprawdzić, czy nie mają żadnych niedozwolonych rzeczy.

– Jakiś alkohol, energetyki? – spytała wychowawczyni.

– Nie, dziękujemy, wszystko mamy – odparł zaspany Szymon.

Żona do męża:

– Możesz wejść na stronę jakiegoś sklepu i zamówić...

– Nie dzisiaj. Właśnie wypilem drugie piwo, a obiecałem sobie, że więcej nie będę robił zakupów po alkoholu.

– Ooo... A co takiego kupiłeś po pijaku?

– Pierścienek zaręczynowy.

– Tato, co to jest GPS?

– Mówi ci, gdzie jechać i jak.

– Mama?

– Co jesteś taki smutny?

– Pokłóciłem się z żoną i powiedziała, że przez tydzień nie będzie się do mnie odzywać.

– No i w czym problem?

– Jutro ósmy dzień.

– Dziewczyna mi powiedziała że-bym przyjechał do niej do domu, bo nikogo nie będzie.

– I jak?

– Nie pojechałem. Co tam będę sam siedział?

Do największej liczby kradzieży dochodzi w lipcu i sierpniu

Do największej liczby kradzieży dochodzi w lipcu i sierpniu. Według danych spółki ubezpieczeniowej „Lietuvos Draudimas” w ciągu lipca i sierpnia odnotowuje się do 20-25 proc. wszystkich kradzieży i złośliwych uszkodzeń mienia.

Honorata Adamowicz

W ciągu ostatnich trzech lat odnotowano prawie 700 przypadków kradzieży i złośliwego uszkodzenia mienia. W miesiącach letnich wyrządzono szkody o wartości ponad 250 000 euro.

– W sezonie letnim mieszkańcy częściej pozostawiają swoje domy bez opieki, cenne mienie – od grilla po rowery – znajdują się w łatwo dostępnych miejscach na zewnątrz. Przestępcy coraz częściej kradną droższe przedmioty, które zostały podpatrzone przez nich wcześniej. Ostatnio włamywacze najczęściej okradają pojedyncze mieszkania, zwłaszcza te położone w odległych rejonach. W ciągu ostatnich trzech lat odnotowano ponad 580 takich incydentów, w tym roku w lipcu w ciągu tygodnia miały miejsce 74 takie przypadki. Tymczasem letnie włamania do mieszkań są znacznie mniejsze, z 10–12 przypadkami odnotowanymi w każdym sezonie. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku budynków pomocniczych, gdzie w sezonie letnim dochodzi jedynie do sporadycznych incydentów – informuje „Kurier Wileński” spółka ubezpieczeniowa „Lietuvos Draudimas”.

KRADZIEŻE – SZYBKIE I PROFESJONALNE

Kradzieże są często popełniane bardzo szybko i profesjonalnie. Dlatego cenne przedmioty powinny być przechowywane w zamkniętych pomieszczeniach lub specjalnych skrytkach, a obszar domu powinien być wyposażony w kamery monitorujące, czujniki ruchu lub inne środki zapobiegawcze. Mieszkańcy muszą zachować czujność, zwłaszcza, gdy wyjeżdżają na wakacje lub na weekend, ponieważ nawet krótka nieobecność w domu może zostać wykorzystana jako okazja do kradzieży. W celu

W celu ochrony mienia wewnątrz i na zewnątrz budynków należy zachować czujność przez cały sezon letni **Fot. Marian Paluszkiewicz**

ochrony mienia wewnątrz i na zewnątrz budynków należy zachować czujność przez cały sezon letni.

– Nawet nieudane próby włamania często pozostawiają ślady złośliwych uszkodzeń – od zniszczonych drzwi, bram i okien po uszkodzone systemy alarmowe, okablowanie elektryczne, a nawet zniszczone meble i elementy wyposażenia wnętrza. Takie przypadki pokazują, że jeżeli złodziej nawet nic nie ukradnie, to sama próba włamania powoduje poważne straty finansowe i wymaga długiego i kosztownego procesu odbudowy – poinformowano nas.

JAK ZABEZPIECZYĆ SWOJE MIENIE

Ekspert przypomina o podstawowych środkach bezpieczeństwa, które należy przedsięwziąć w celu ochrony mienia w ciepłym sezonie:

– korzystaj z kompleksowych systemów bezpieczeństwa – same drzwi pancerne nie wystarczą, skuteczną ochronę zapewniają systemy alar-

mowe, kamery CCTV, czujniki ruchu i inne inteligentne rozwiązania, które mogą wykrywać ruch lub informować w czasie rzeczywistym o potencjalnych włamaniach;

– cenne przedmioty, takie jak grille, rowery lub skutery powinny być chronione przed wzrokiem ciekawskich i przechowywane w zamkniętych miejscach, takich jak garaże lub magazyny;

– należy inteligentnie zarządzać dostępnością informacji w przestrzeni cyfrowej – publiczne publikowanie planów wyjazdów i wakacji w sieciach społecznościowych zwiększa ryzyko wykorzystania tych informacji przez złośliwe osoby; zaleca się udostępnianie szczegółów podróży tylko zaufanym osobom;

– poinformuj sąsiadów i krewnych o swoim wyjeździe i poproś ich o okresowe sprawdzanie nieruchomości, wyjmowanie poczty lub włączanie światel zewnętrznych, aby stworzyć wrażenie obecności i odstraszyć potencjalnych przestępców. ■

„Próba powrotu do korzeni”: wystawa rzeźb Leona Gruzda

Wileński Oddział Miejski ZPL oraz Centrum Kultury Samorządu Rejonu Solecznickiego zaprasza na wyjątkową wystawę rzeźb Leona Gruzda pod tytułem „Próba powrotu do korzeni”.

Twórczość Leona Gruzda od lat porusza tematy bliskie każdemu: przyroda, ziemia, ojczyzna, kobieta, matka, wpisujące się w wrażliwość artysty, którego życie i praca oscylują na granicy kultur. Jego rzeźby z kamienia i brązu są nośnikiem symboli — matki jako bezpieczeństwa i troski, kobiety jako siły życia, ojczyzny jako pamięci i odpowiedzialności. Artysta przekształca klasyczne formy, nadając im wymiar duchowy i otwierając przestrzeń do refleksji nad codziennością i historią. To próba powrotu do korzeni — do tego, co w nas pierwotne i najważniejsze.

LEON GRUZD

Urodzony w 1944 r. na Litwie, w miejscowości Tietiance w rejonie solecznickim. Po utracie rodziców w wieku 14 lat z rodzeństwem wyjechał do Warszawy. Rodzice Leona są pochowani w Podborzu (rej. solecznicki).

Leon Gruzd należy do Związku Polskich Artystów Plastyków od 1978 r. Jest członkiem i założycielem Zrzeszenia Artystycznego „ZA” w Rawce. Miał wiele wystaw indywidualnych i zbiorowych w kraju i za granicą m.in.: w Warszawie, Białymstoku, Sopotcie, Skierniewicach, Rembertowie, Rawce, Berlinie, Monachium, Krefeld /Niemcy/, Dallas/USA/ i innych.

Poszukiwania twórcze artysta rozpoczął od obserwacji przyrody. W niej odnajdywał przyszłe pierwowzory swych rzeźb. Ten ideał wzbogacał poszukiwaniami własnej drogi, przez kontakty z innymi twórcami w kraju i za granicą. Poparte lekturą i codzienną pracą zaowocowały one rzeźbami dojrzałymi w formie i wysublimowanymi w treści.

Leon Gruzd tworzy rzeźby w brązie z marmurem, drzewie i z kamienia. Tworzą niesamowite, abstrakcyjne formy o wygładzonych, owalnych kształtach ludzi i zwierząt.

Wernisaż: 2 sierpnia 2025, godz. 14.00.

Miejsce: Galeria w Pałacu Balińskich w Jaszunach.

Wystawa czynna do 30 września 2025.

Zapraszamy do spotkania ze sztuką Leona Gruzda, która prowadzi w stronę symboli i pozwala odkryć w sobie własne powroty do korzeni.

Organizatorzy

Centrum Kultury Samorządu Rejonu Solecznickiego oraz Oddział miasta Wilna ZPL zaprasza

„PRÓBA POWROTU DO KORZENI”

WERNISAŻ LEONA GRUZDA

🕒 02-08-2025 godz. 14:00

📍 Pałac Balińskich w Jaszunach
(Wystawa czynna do 30-09-2025)

Organizatorzy:

Partnerzy:

Patronat medialny:

Partnerzy medialni:

TVP
WILNO

6.45 Studio Wilno
7.05 „Szkola z Kleksem Bystrzakiem”
7.15 Zagadki zwierzogromadki
7.30 Piękno, zgłoś się!
7.55 Ziołowa apteka
8.10 Moje zdrowie
8.20 Zakochaj się w Polsce
8.45 Daję słowo
9.35 S. „Sześć sióstr”
10.30 Gra słów
10.50 Słownik polsko@polski
11.20 Szkola z Kleksem Bystrzakiem
11.30 Zagadki zwierzogromadki
11.45 Rola życia
12.10 S. „Warto kochać”
13.00 Niezwykłe miejsca
13.05 To jest temat na reportaż – Wracamy na pola Grunwaldu
13.25 Panorama litewska
13.35 Anna Dymna – spotkajmy się
14.00 62. KFPP w Opolu
14.15 „Grunwald 1410” film dok.
15.10 Notacje
15.25 Wynalazki na medal
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Szkola z Kleksem Bystrzakiem
17.20 Zagadki zwierzogromadki
17.45 S. „Blondynka”
18.30 W 80 dni dookoła Wileńszczyzny
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Niezwykłe miejsca
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Królowie”
21.55 „Grunwald 1410” film dok.
22.50 62. KFPP

w Opolu

23.05 Na sygnale
23.55 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.30 W 80 dni dookoła Wileńszczyzny
00.55 S. „Blondynka”

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.35 S. „Berlińska policja wodna”
11.30 S. „Twarzą w twarz”
12.25 Czego nie mówić
12.30 „Kto i dlaczego?”
13.00 S. dok. „Eva Longoria szuka Meksyku”
13.45 Euromaxx
14.00, **15.00**, **16.00**, **16.30** Wiadomości
14.20, **15.15** Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Raj dla kobiet”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Przyjazna Litwa
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 S. „Narcos”
22.40 S. „Zagubiony bagaż”
23.35 S. „Niezwyciężony”
00.00 S. dok. „Eva Longoria szuka Meksyku”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Księżniczka Kopciuszek
14.00 S. „Sekret perty”
15.00 S. „Ukryj mnie”

16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 „Pani chłopka”
20.30 Od...do...
21.00 „Zanzibar babci”
21.30 Wiadomości
22.30 „Łowca głów” thriller
00.40 S. „FBI”

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzieci tysiąclecia
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Kuchnia Beaty
8.30 „Wiara i życie”
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 „Co jest lepsze, sąsiedzie?”
12.00 „Siła delikatnego dotyku” film dok.
13.00 Odblaski
13.30 Spacer
14.00 Dodajmy czadu!
15.05 Kalendarz ogrodnika
15.35 S. „Krzyk o pomoc”
16.20 S. „Solsidan”
17.05 Dzień dobry, Litwo
19.00 Weranda
19.30 „Pierwsze wrażenia. Siła twarzą i głosu” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Jestem tobą.” Film fab.
23.00 „Co dalej?”
00.00 S. „Raj dla kobiet”

6.00 S. anim.
6.30 S. „Córka ambasadora”
7.30 „Szczęśliwy dom”
9.00 S. „Walker, rycerz Texasu”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 S. „Droga do domu”
14.00 S. „Nie ma przepisu na miłość”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”

16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Szczęśliwy dom”
21.00 S. „Niedoskonałe geny”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.30 „Nieuchronna sprawiedliwość” film fab.
00.45 S. „Prawo i porządek”

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.35 S. „Akumulatory”
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „Ostatni gliniarz”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „MacGyver”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „Ostatni gliniarz”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „Pod pokładem”
21.00 „Mexican” komedia
23.25 „Operacja Overlord” thriller

lrytas.tv

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Pierwszy raz
8.00 S. „Otwarty cel”
9.00 S. dok. „Agenci sprawiedliwości”
10.00 S. „Znikające ślady”
11.00 S. „Stary”
12.30 Lato na wzgórzu
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Aleksandra”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 S. „Kochanie, oddzwonię”
17.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda

18.25 Renowacja dzisiaj
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Otwarty cel”
21.25 S. „Znikające ślady”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Urodzeni pod szczęśliwą gwiazdą
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.45 S. „Chicago Fire”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 S. „Supermarket”
9.00 „Egczas dugnas”
9.30 „Gwiazdy lombardu”
10.00 S. „Romeo i Julietta”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Mistrz kulinarii”
13.00 S. „Agent dyżurny”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Wezwanie pięknej czaszki”
16.00 S. „Chicago Fire”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 S. „Dotrzeć do trzydziestki”
20.00 S. „Mamuśki rządzą”
21.00 „Krwawy biznes” thriller
23.10 „Na tropie mafii” dramat
00.20 „Silniki miasta grzechu”

6.00 S. „Wybacz nam nasze grzechy”
7.00 „Alaca”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Przenaczenia”
10.00 S. „Niezapomniany”
11.00 S. „Specjaliści. W imieniu ofiar”
12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Śmierć

telne tropiki"

15.00 S. „Anupamaa"

15.50 S. „Wędruję w czyjejś miłości"

17.00 S. „Niewidoma"

18.00 S. „Rizzoli i Wyspy"

19.00 S. „Kryminalne umysły"

20.00 S. „Prawo i porządek"

21.00 S. „Nie zabijaj"

22.50 S. „Śmier-
telne tropiki"

23.55 „Morderstwo nad jeziorem"

05.45 S. „Akacyjowa 38"

06.55 „Info Poranek"

08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"

08.30 „Kościół z bliska"

09.00 S. „Noce i dnie"

10.00 S. „Ranczo"

10.55 S. „Komisarz Alex"

11.50 S. „Ojciec Mateusz"

12.35 S. „Królowie"

13.10 „Agrobiznes"

13.35 „Maga-
zyn Rolniczy"

13.55 „Amerykańska Arktyka" film dok.

15.00 S. „Wichro-
we wzgórze"

15.55 „Jaka to
melodia?"

16.35 „Gra słów.
Krzyżówka"

17.05 S. „Dziedzictwo"

18.00 „Teleexpress"

18.20 „Jaka to
melodia?"

19.00 „Reporterzy"

19.20 S. „Akacyjowa 38"

20.30 „Program
informacyjny 19.30"

20.55 „Pytanie dnia"

21.25 S. „Nieznajoma"

22.30 „Love Story"

00.20 „To był lipiec
1945" film dok.

00.20 „To był lipiec
1945" film dok.

00.20 „To był lipiec
1945" film dok.

00.20 „To był lipiec
1945" film dok.

00.20 „To był lipiec
1945" film dok.

00.20 „To był lipiec
1945" film dok.

00.20 „To był lipiec
1945" film dok.

00.20 „To był lipiec
1945" film dok.

00.20 „To był lipiec
1945" film dok.

00.20 „To był lipiec
1945" film dok.

00.20 „To był lipiec
1945" film dok.

00.20 „To był lipiec
1945" film dok.

00.20 „To był lipiec
1945" film dok.

00.20 „To był lipiec
1945" film dok.

00.20 „To był lipiec
1945" film dok.

00.20 „To był lipiec
1945" film dok.

00.20 „To był lipiec
1945" film dok.

00.20 „To był lipiec
1945" film dok.

00.20 „To był lipiec
1945" film dok.

00.20 „To był lipiec
1945" film dok.

00.20 „To był lipiec
1945" film dok.

00.20 „To był lipiec
1945" film dok.

08.35 „Podró-
że z historią"

09.20 „Księga
Przestrzeni"

10.00 S. „Rodzi-
na Kanderów"

11.10 „Jutro idziemy
do kina" film fab.

13.05 S. dok. „The
Sound of New York"

13.45 Góry Literatury

14.20 „Rawhi-
de" western

15.20 „Głos" film TVP.

16.40 „Niespotyka-
nie spokojny czło-
wiek" film TVP.

17.50 S. „Rodzi-
na Kanderów"

19.05 „20 x 20 Lat
TVP Kultura"

19.35 Portrety

19.55 „Fabryka
czasu" film dok.

21.00 „Rozwód"
film TVP

22.10 „I Bóg stworzył
kobietę" film fab.

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

23.55 Tamte
lata, tamte dni

Mateusz"

23.10 „Lato z Radiem
i Telewizją Polską"

00.10 „Panorama"

07.55 „Był taki dzień"

08.00 „Spór o historię"

08.35 S. „Ludzie
i bogowie"

09.15 „Lena na
Kaukazie"

09.40 „W kotle historii"

10.05 „Dawno temu
w PRLu" film dok.

10.35 „Historia Polski"

11.15 „Encyklopedia
II wojny światowej"

11.35 S. „Tygry-
sy Europy"

12.20 „Na tropie przy-
praw. Pikantnie i słodko"

12.40 S. dok. „Wszyst-
kie kolory świata"

13.35 S. dok. „Po-
droże z historią"

14.00 „Szlakiem
Lubelskich Sztetli"

14.05 „Prze-
strzeń pamięci"

14.35 „Legenda
Grunwaldu" film dok.

15.30 „Oblicza
terrorizmu"

16.10 „Tajemni-
ce Archiwum"

16.30 S. „Koro-
na królów"

16.55 „Arrasów
dzieje osobliwe"

17.20 S. dok. „Sen-
sacje XX wieku"

18.00 „Szlakiem
miejsc niezwykłych"

18.15 „Historia Polski"

19.10 „Marzyciele"

19.35 „Było, nie minęło"

20.00 S. „Ludzie
i bogowie"

20.45 „Tajemni-
ce Archiwum"

21.00 S. dok. „Kro-
niki Hitlera"

21.50 „Rzecz Polska"

22.00 „Historia w
postaciach zapisana"

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

23.50 „Berło z brą-
zu" dokument fab.

01:00 Słowo życia

01:05 Świat w
obrazach

01:10 Informacje dnia

01:30 Moja parafia

01:55 Poczet Wiel-
kich Polaków

02:00 Anioł Pański

02:05 Ma się rozumieć

02:15 Rozmowy
niedokończone

03:25 Święty na
każdy dzień

03:30 Poznaje-
my Polskę

03:45 Modlitwa
z telefonicznym
udziałem dzieci

04:00 Informacje dnia

04:20 Różaniec

04:50 7 Sakramen-
tów Kościoła

05:00 Apel Jasnogórski

05:20 Informacje dnia

05:40 Polski
Punkt Widzenia

06:00 Miłość więk-
sza niż strach

07:05 Przerwa-
ny posiłek

07:40 Spektakl te-
atralny: Powrót posła

08:55 Poczet Wiel-
kich Polaków

09:00 Informacje dnia

09:15 Polski
Punkt Widzenia

09:35 Puszcza
Białowieska – le-
śny cmentarz

10

TVP
WILNO

7.05 Zwierzaki Czytaki
7.15 „Cześć, czy mogę Cię zjeść?”
7.30 Moda na rodzinę
7.55 W kotle historii
8.20 Dziką Polską
8.45 Kultowe rozmowy
9.10 Portrety wileńskie
9.25 Niezwykłe miejsca
9.35 S. „Sześć sióstr”
10.30 Gra słów. Krzyżówka
10.50 Słownik polsko@polski
11.20 Zwierzaki Czytaki
11.30 „Cześć, czy mogę Cię zjeść?”
11.40 Rola życia
12.05 S. „Królowie”
13.00 Polacy Światu
13.05 Unia kulinarna
13.25 Lato z Radiem i Telewizją Polską
14.15 „Szyszko Bohusz – architekt Niepodległej” film dok.
15.25 Jak to działa
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Zwierzaki Czytaki
17.20 „Cześć, czy mogę Cię zjeść?”
17.35 Alchemik
17.50 S. „Dziewczyny ze Lwowa”
18.35 Tygiel
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Polacy Światu
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Królowie”
21.55 Rola życia
22.20 Dziką Polską
22.45 Unia kulinarna
23.05 S. „Na sygnale”
23.50 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.30 Pożyteczni.pl

LRT | TV

6.00 Hymn Repu-

bliki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.35 S. „Berlińska Policja Wodna”
11.30 S. „Twarzą w twarz”
12.25 „Czego nie mówić”
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 S. dok. „Eva Longoria szuka Meksyku”
13.45 Euromaxx
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Raj dla kobiet”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Świat oczami Litwinów
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 S. „Narcos”
22.35 S. „Zagubiony bagaż”
23.30 S. „Invincible”
00.00 S. dok. „Eva Longoria szuka Meksyku”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Księżniczka Kopciuszek
14.00 S. „Sekret perły”
15.00 S. „Ukryj mnie”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 „Pani chłopka”
20.30 Od...do...
21.00 „Komi-sja miłości”

21.30 Wiadomości

22.30 „Stan obłączenia” film fab.

00.15 S. „FBI”

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Przyjazna Litwa
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Styl
8.30 Drogi
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Pogoń
12.00 S. dok. „Pierwsze wrażenia. Siła twarzy i głosu”
13.00 O świcie dnia X
13.30 Euromaxx
14.00 Festiwal Jazzowy na Zamku w Kłajpedzie 2021
15.00 LRT OPUS pełnia księżyca
15.35 S. „Krzyk o pomoc”
16.20 S. „Solsidan”
17.05 Dzień dobry, Litwo
19.00 Weranda
19.30 S. dok. „Połacieńskie La Caviar”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Litewskie Olimpijczycy
21.45 Mistrzostwa Europy Kobiet UEFA. Ćwierćfinały
00.00 S. „Raj dla kobiet”

6.00 S. anim.
6.30 S. „Córka ambasadora”
7.30 „Szczęśliwy dom”
9.00 S. „Walker, rycerz Texasu”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 S. „Droga do domu”
14.00 S. „Nie ma przepisu na miłość”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości

19.30 „Szczęśliwy dom”

21.00 S. „Niedoskonałe geny”

21.30 Wieczorne wiadomości TV3

22.30 „Zimne światło dnia” dramat

00.25 S. „Prawo i porządek”

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Akumulatory”
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „Ostatni gliniarz”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „MacGyver”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „Ostatni gliniarz”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „Pod pokładem”
21.00 „Po prostu walcz 3” film fab.
23.00 „Mexican” komedia
01.20 S. „FBI”

lrytas.tv

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 W rytmie ogrodu
8.00 S. „Otwarty cel”
9.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
10.00 S. „Znikające ślady”
11.00 S. „Stary”
12.30 Rozmowy nad morzem
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Aleksandra”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 S. „Kochanie, oddzwonię”
17.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
18.00 Reporter
18.30 S. „Stary”

20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Otwarty cel”
21.25 S. „Znikające ślady”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 S. „Kochanie, oddzwonię”
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”
00.30 S. „Aleksandra”

5.45 S. „Chicago Fire”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 S. „Supermarket”
9.00 „Na jednym końcu haczyk”
9.30 „Gwiazdy lombardu”
10.00 S. „Romeo i Julietta”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Mistrz kulinarii”
13.00 S. „Agent dyżurny”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Wezwanie piękniejącej czaszki”
16.00 S. „Chicago Fire”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 S. „Dotrwać do trzydziestki”
20.00 S. „Mamuśki rządzą”
21.00 „Krwawa gra” film fab.
22.45 „Na tropie mafii” dramat
00.00 „Silniki miast grzechu”

6.00 S. „Wybacz nam nasze grzechy”
7.00 „Alaca”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Przenaczenia”
10.00 S. „Niezapomniany”
11.00 S. „Specjaliści. W imieniu ofiar”
12.00 S. S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Śmier-

telne tropiki"
15.00 S. „Anupamaa”
15.50 S. „Wędruję w czyjejs miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Rizzoli i Wyspy”
19.00 S. „Kryminalne umysły”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Nie zabijaj”
22.50 S. „Śmier-telne tropiki”
23.50 S. „Nie zabijaj”

05.45 S. „Akacyjowa 38”
06.55 „Info Poranek”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Rodzina”
09.00 S. „U Pana Boga w ogródku”
09.50 S. „Ranczo”
10.50 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Królowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Rok w ogrodzie Extra”
13.50 S. dok. „Dzi-kie imperium”
14.50 „Wielka Wyprawa Maluchów 2025”
15.00 S. „Wichro-we wzgórze”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
19.00 „Reporterzy”
19.20 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Ojciec Mateusz”
22.20 Koncert
23.35 „Tulipanowa gorączka” film fab

07.15 „Muzycz-

ne poranki”
08.00 „Tamte lata, tamte dni”
08.40 „Podróż z historią”
09.25 Góry Literatury
10.00 S. „Rodzi-na Kanderów”
11.10 „Głos” film TVP.
12.30 „Niespotyka-nie spokojny czło-wiek” film TVP
13.40 „Fabryka czasu” film dok.
14.50 „Rawhi-de” western
16.05 „Młyn i krzyż” film kostiumowy
17.50 S. „Rodzi-na Kanderów”
19.00 Muzyka w sieci
19.30 Informa-cje kulturalne
19.55 „Reżyserzy”
21.00 S. „Kafka”
22.00 „Przypadek Pekosińskiego” film obycz.
23.45 „Pavarotti”

07.00 „Panorama”
07.35 „Ocalony świat”
08.00 „Okrasa łamie przepisy”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Wschód”
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „Ojciec Mateusz”
15.05 „Justyna” film TVP
16.10 „61. KFPP w Opolu”
16.30 „Program informacyjny 14.30”
17.00 S. „Królowie”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Te-leexpress Extra”
19.15 „Rączka gotuje”
19.45 Panorama
20.10 „Kieru-nek Zachód”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”

21.25 S. „O mnie się nie martw”
23.15 „Studio w kontakcie”
00.10 „Panorama”

08.00 „Był taki dzień”
08.03 „Szlakiem Lubelskich Sztetli”
08.10 „Ex Libris”
08.30 S. „Ludzie i bogowie”
09.15 „Lena na Kaukazie”
09.40 „W kotle historii”
10.05 „Miejsce z historią”
10.15 „Historia Polski”
11.15 S. dok. „En-cyklopedia II woj-ny światowej”
11.35 S. „Tygry-sy Europy”
12.15 „Na tropie przy-praw. Pikantnie i słodko”
12.40 „Zipser” film dok.
13.30 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
13.40 „Podróż z historią”
14.05 „Bar na sta-wach” film fab.
14.40 „Berło z brązu” dramat
15.50 „Był taki dzień”
15.55 „Koło historii”
16.25 „Myśliciele”
16.30 S. „Koro-na królów”
16.55 „Poczet Wiel-kich Hetmanów”
17.15 „Sensa-cje XX wieku”
18.00 „Polacy na ratunek Żydom”
18.15 „Historia Polski”
19.00 „Polskie 100 lat”
19.25 „Fake czy historia?”
20.00 S. „Ludzie i bogowie”
20.50 „Idziemy do Cie-bie, Polsko!” film dok.
21.55 „Piosenką przez historię”
22.05 „Sauna” film fab.
23.35 „Bar na sta-wach” film fab.
00.05 „Prasa donosi”

00:05 Majdan modli-twa silniejsza od kul
01:00 Słowo życia
01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 Raid Katyński
01:55 Poczet Wiel-kich Polaków
02:00 Anioł Pański
02:05 Ma się rozumieć
02:15 Rozmowy niedokończone
03:25 Święty na każdy dzień
03:30 Każdy ma-luch to potrafi
03:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 7 Sakramen-tów Kościoła
05:00 Apel Ja-snogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Polski Punkt Widzenia
06:00 Prosto o gospodarce
06:20 Jestem mamą
06:35 Odpowie-dzialni za Kościół
07:00 Dzieci Andersa – Powrót do Afryki
08:05 Podobni do ewangelicz-nego siewcy
08:35 Zdrowie z Bożej Apteki
08:55 Poczet Wiel-kich Polaków
09:00 Informacje dnia
09:15 Polski Punkt Widzenia
09:35 Każdy ma-luch to potrafi
09:50 Słowo życia
10:00 Mocni Jego mocą
10:30 Sanktu-aria polskie
10:50 Święty na każdy dzień
11:00 Audycja Ge-neralna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
12:00 Muzycz-ne chwile
12:10 Mój brat papież
12:25 Jestem mamą
12:40 Prosto o gospodarce
13:00 Anioł Pański
13:03 Informacje dnia

13:20 Polskie ślady w Ziemi Świętej
14:10 Skrzydła miłości
14:30 Msza świę-ta z Jasnej Góry
15:20 Muzycz-ne chwile
15:30 Czerwony Dwór
16:00 Leśni mocarze
16:50 Ma się rozumieć
17:00 Informacje dnia
17:10 Na zdrowie
17:30 Ojcowie Niepodległości
18:00 Po stro-nie prawdy
18:50 Muzyczne chwile
18:55 Poczet Wiel-kich Polaków
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Rozmowy niedokończone
20:25 Święty na każdy dzień
20:30 Opowieści biblijne – historie animowane z No-wego Testamentu
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 7 Sakramen-tów Kościoła
22:00 Apel Ja-snogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Przetrwaliśmy
23:30 Cichy i po-kornego serca

7.00 Fani czte-rech kótek
9.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Skarby z szopy
11.00 Łowcy staroci
13.00 Fani czte-rech kótek
17.00 Jak to jest zrobione?
17.30 Łowcy staroci
18.00 Fani czte-rech kótek
19.00 Jak to jest zrobione?
21.00 Samo-chód marzeń
22.00 Sklep marzeń
23.00 Głośno i szybko
00.00 Nagi instynkt przetrwania

POLONIA_CAMP 2025 – pierwsze spotkanie młodzieży polonijnej w Warszawie

Światowe Spotkanie Młodej Polonii „Polonia_Camp 2025” to wydarzenie dla młodych Polaków z całego świata. Impreza odbędzie się od 17 do 20 lipca 2025 roku na kampusie Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Wydarzenie zostało objęte patronatem Marszałek Senatu Małgorzaty Kidawy-Błońskiej.

To pierwsze tego typu spotkanie młodzieży polonijnej, które zgromadzi 1000 uczestników – studentów, liderów lokalnych społeczności, przedsiębiorców, aktywistów – ludzi zainteresowanych poznaniem kraju swoich przodków. Celem wydarzenia jest zarówno integracja młodego pokolenia Polaków i Polonii mieszkających poza granicami Polski, wzmocnienie więzi z Ojczyzną, pogłębienie tożsamości narodowej, znajomości polskiej kultury i języka, jak również poznanie możliwości edukacyjnych czy rozwoju biznesu w Polsce. Efektem spotkania ma być stworzenie międzynarodowej sieci współpracy młodych Polaków.

– Polonia potrzebuje liderów, którzy wniosą nową energię i świeże pomysły do polonijnego życia. Potrzebujemy nowej, dynamicznej wizji współpracy Polonii z krajem i podtrzymywania więzi z Ojczyzną. I właśnie po to jest Polonia_Camp 2025 – największe spotkanie młodzieży polonijnej z całego świata. Chcemy, żeby młoda Polonia odkryła siłę i potencjał Polski, ale też siłę integracji nowego pokolenia Polaków rozsianych po całym świecie. To będzie wydarzenie pełne dyskusji, rozmów z wybitnymi ludźmi kultury, nauki, polityki i biznesu. Ale przede wszystkim będzie to święto młodej Polonii, pełne radości, muzyki, poznawania przyjaciół i przeżywania polskości. Zapraszam Was do Warszawy!” – mówi Pani Marszałek Senatu Małgorzata Kidawa-Błońska.

Rejestracja i zasady uczestnictwa

Do udziału w wydarzeniu zaproszone są osoby w wieku 18–30 lat mieszkające poza granicami Polski (z wyłączeniem Federacji Rosyjskiej) identyfikujące się jako osoby polskiego pochodzenia, które chcą pielęgnować swoją tożsamość narodową. Rejestracja już ruszyła i odbywa się poprzez stronę internetową: <http://www.poloniacamp.eu>

Udział w imprezie jest bezpłatny, decyduje kolejność zgłoszeń, przekazanie kompletnych danych oraz motywacja do udziału w wydarzeniu. Uczestnicy zobowiązani są do pokrycia we własnym zakresie kosztów ubezpieczenia i opłat wizowych związanych z przyjazdem do Polski w dniach 17-20 lipca 2025 roku oraz akceptacji regulaminu wydarzenia. Dla uczestników przewidziane są noclegi na terenie kampusu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, wyżywienie oraz częściowa refundacja kosztów podróży (po udziale w wydarzeniu i okazaniu biletów na samolot, pociąg, autobus lub prom).

Program: integracja, kultura, edukacja i networking

Przez cztery lipcowe dni uczestnicy wydarzenia będą mieli okazję do nawiązania nowych znajomości, wymiany poglądów oraz doświadczeń wynikających z życia poza Polską, a także rozmów o przyszłości Polonii i roli Polski w świecie. W programie wydarzenia przewidziane są: panele dyskusyjne młodzieży z osobami życia publicznego przedstawicielami nauki, kultury, biznesu i polityki, w tym przedstawicielami rządu i parlamentu RP, warsztaty językowe i kulturowe pogłębiające wiedzę o Polsce, zajęcia sportowe i rekreacyjne, wieczory kulturalne z występami znanych polskich artystów oraz seanse w kinie plenerowym.

Wydarzenia będą odbywały się w języku polskim, dlatego uczestnicy powinni posługiwać się tym językiem w stopniu komunikatywnym. Organizatorzy na bieżąco będą uzupełniali program na stronie internetowej wydarzenia. Światowe Spotkania Młodej Polonii „Polonia_Camp” planowane jest jako wydarzenie cykliczne, które na stałe wpisze się w kalendarz imprez polonijnych odbywających się w Polsce.

Patronat i organizatorzy

Organizatorem Polonia_Camp 2025 jest Stowarzyszenie „\AJspółnota Polska”, Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego oraz Fundacja Instytut Spraw Publicznych. Wydarzenie jest objęte patronatem Marszałek Senatu Małgorzaty Kidawy-Błońskiej i dofinansowane w ramach realizowanego przez Senat RP konkursu „Senat Polonia 2025”.

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.

Tel. +370 659 57 721

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy dachy, ogrodzenia i inne materiały budowlane w przystępnej cenie Tel. +370 603 63 636

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona.

Tel. +370 600 18 083 (Leon)

Skupujemy różnego rodzaju lasy, mogą być młode lub wycięte. Tel. +370 666 85 855

UAB „Ecoservice”

zaprasza do swojego zespołu w Wilnie **osobę do sortowania surowców wtórnych!**

Harmonogram pracy: 3 dni pracy / 3 dni wolne.

Godziny pracy: zmiana dzienna 7:00–19:00/
zmiana nocna 19:00–07:00.

Miejsce pracy: Gariūnų g. 71, Wilno.

Wynagrodzenie: 850-1100 „na rękę”

+ dodatki od wyników.

Zainteresowanych prosimy o kontakt

pod numerem **+370 612 424 41.**

UAB „KLION”

zatrudni

SPRZEDAWCĘ CZĘŚCI SAMOCHODOWYCH

Wynagrodzenie od 1040 euro

Praca może być co drugi dzień

Miejsce pracy: Vilnius, Birbynių g. 4A

Inf. pod nr tel.: 0 685 04080

e-mail: info@klion.lt

KURIER

WILEŃSKI

DZIAŁ REKLAMY I OGŁOSZEŃ

Wilno, Birbynių 4A, 2 piętro, 10 gabinet,
tel./faks. 85 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwileński.lt

Zapraszamy w godz. 8.00 - 16.30 (w dniach pracy)

**ZAMÓW PRZYKRYCIE MOGIŁY ZA CENĘ
Z ZESZŁEGO SEZONU!**

**Skontaktujcie się z nami,
a my przyjdziemy z darmową konsultacją**

VPU NR. 40 (2.80 x 2.50 M)

3 PŁYTY + 1 POSTUMENT

CENA CAŁEGO KOMPLETU: 1150 €

(LUB NA RATY: 25.27 € / mies.)

VILNIAUS
PAMINKAI

VILNIAUS PAMINKLAI
Čekoniškių g. 11, Vilnius

☎ (+370) 606 78005

☎ (+370) 699 17197

**SKUPOJEMY
BYDLŲ**
+370 620 33544

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
- komputery • monitory
- kamery wideo
- cyfrowe aparaty fotograficzne
- wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
- telefony komórkowe, radiotelefony
- mikrofalówki, odkurzacze.

Wykonujemy skomplikowany remont.
Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. 0 655 22234
www.taisykla.com

17-20 lipca 2025 **Kampus SGGW Warszawa**

Światowe Spotkanie Młodej Polonii **2025** **Polonia Camp**

Tego jeszcze nie było w świecie lalek

Amerykańska firma Mattel, we współpracy z fundacją charytatywną, stworzyła nową wersję lalki Barbie — chorą na cukrzycę typu 1. Lalka została wyposażona w glukometr i pompę insulinową. Pierwsze urządzenie monitoruje poziom cukru we krwi, drugie — podaje odpowiednią dawkę insuliny. Oprócz pompy insulinowej, którą Barbie ma przypiętą do talii, posiada także stały glukometr w kształcie serca, umieszczony na ramieniu — w charakterystycznym odcieniu różu Barbie. Na wystającym z jej torebki smartfonie widnieje aplikacja pokazująca aktualne poziomy glukozy.

Fot. mat.pras., fotomontaż Apolinary Klonowski

Poplamiona torebka sprzedana za 10 mln USD

Za porysowaną i poplamioną, noszącą ślady naklejek torebkę nabywca zapłacił 10 mln dolarów. Została ona zaprojektowana specjalnie dla aktorki i piosenkarki Jane Birkin w latach 80. XX w. Nigdy dotąd na aukcji nie uzyskano tak wysokiej kwoty za żadną torebkę. W 1984 r. prezes Hermes, Jean-Louis Dumas, siedział obok Birkin w samolocie. Przypadkiem spadł na niego duży, wiklinowy kosz należący do aktorki. Birkin, mająca wówczas trójkę dzieci, tłumaczyła się mówiąc, że nosi kosz, bo nie znalazła wystarczająco pojemnej torby. A potrzebowała czegoś wielkości „połowy walizki”. W rezultacie powstał projekt — i torebka, podarowana przez Hermes piosence. Ta używała ją intensywnie aż do 1994 r. „Oryginalna Birkin” wielokrotnie przechodziła z rąk do rąk, odkąd gwiazda sprzedała ją w 1994 r., aby wesprzeć badania nad AIDS. Pojawiała się również na wystawach w Museum of Modern Art w Nowym Jorku oraz Victoria & Albert Museum w Londynie.

Przeprowadzka na irlandzką wyspę?

Marzenie o mieszkaniu na wyspie może się ziścić. Irlandia oferuje do 84 tys. euro za zamieszkanie na jednej z tamtejszych wysp. Aby skorzystać z programu, należy spełnić pewne kryteria. Nieruchomości, o których mowa są opuszczone i zrujnowane. Do programu zakwalifikowano posiadłości wybudowane przed 2007 r. Kolejnym warunkiem jest zamieszkanie jej przez co najmniej 2 lata. Dodatkowo, środki z dotacji muszą być wykorzystane na remont nieruchomości i zamieszkanie w niej lub wynajęcie jej, ale musi być to zrealizowane przez minimum 10 lat od daty wypłaty dotacji, aby uniknąć konieczności jej zwrotu.

Fot. ilustr. SI

Fotomigawka

Jeże z natury są raczej ostrożne. Niektóre jednak to niespełnieni artyści — widząc człowieka będą pozować i domagać się uwagi! Fot. Apolinary Klonowski